

STRATEGIA NAȚIONALĂ PENTRU INDUSTRIA DE APĂRARE
2024-2030

Cuprins

1. Introducere.....	3
2. Viziunea.....	6
3. Prioritățile, politicile și cadrul legal existente	6
4. Analiza contextului și definirea problemelor.....	8
5. Obiectivele strategice, generale și specifice	13
Obiective generale și specifice.....	14
OG 1.Transformarea și revitalizarea capacităților de producție a pulberilor și explozivilor.....	15
OG 2. Transformarea și revitalizarea capacităților de producție a munițiilor, tehnicii de artilerie, armamentului individual și aparaturii optoelectronice	17
OG 3. Transformarea și revitalizarea capacitaților de producție din domeniul blindatelor, autovehiculelor, tractoare pentru artilerie și rachete.....	19
OG 4. Transformarea și revitalizarea capacităților de producție din domeniul aeronautic	21
OG 5. Revitalizarea capacităților de producție din domeniul naval.....	23
OG 6. Transformarea și revitalizarea capacităților de producție pentru realizarea mentenanței sistemelor și produselor militare.....	25
OG 7. Dezvoltarea capacităților în vederea realizării și integrării sistemelor de comunicații și informatică, de comandă-control, realizării de software și securitate cibernetică destinată FSNA.....	27
OG 8. Dezvoltarea antreprenoriatului și a întreprinderilor mici și mijlocii	29
OG 9. Dezvoltarea domeniului cercetării - dezvoltării - inovării	30
OG 10. Consolidarea si realizarea cadrului economic, financiar și legislativ pentru a asigura producția, integrarea, testarea și mentenanța precum și cercetarea-dezvoltarea-inovarea în domeniul vehiculelor autonome de luptă, muniție de tip loitering și a muniției inteligente	33
6. Direcții de acțiune și domenii prioritare de intervenție în funcție de obiectivele strategice	35
7. Rezultatele așteptate	49
8. Indicatorii.....	51
9. Procedurile de monitorizare și evaluare	52
10. Instituțiile responsabile.....	53
11. Implicații bugetare și surse de finanțare	54
12. Implicațiile asupra cadrului juridic	55
ANEXE	56

1. Introducere

Strategia națională pentru industria de apărare (SNIA) este o strategie intersectorială, elaborată de Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului (MEAT) având în vedere calitatea de organ de specialitate al administrației publice centrale care aplică Programul de Guvernare în domeniul industriei de apărare.

În contextul prezentării primei strategii industriale europene din domeniul apărării la nivelul Uniunii Europene (UE) și a propunerii unui set ambițios de noi acțiuni pentru sprijinirea competitivității și pregătirii industriei de apărare, provocarea României, ca stat membru al UE și al Organizației Tratatului Atlanticului de Nord (NATO), este aceea de a răspunde prompt direcțiilor comune de acțiune, precum și de a contura un profil de țară demn de statutul nostru în cadrul celor două organizații și care să ia în considerare poziția noastră geografică.

Prin acest document, Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului (MEAT) își exprimă ferm dorința de a dezvolta parteneriatele strategice pe care România le are în plan economic și militar prin cooperare interinstituțională. În acest sens, dezideratele MEAT sunt: întărirea parteneriatelor tehnologice între marile companii producătoare de armament din lume și industria națională de profil, relansarea producției interne cu echipamente destinate structurilor de forțe din sistemul național de apărare (FSNA) ca urmare a programelor de investiții esențiale pe care instituțiile militare le au în plan și dezvoltarea exportului de produse militare. Strategia națională pentru industria de apărare prezintă orientările necesare în domeniul investițiilor care vor asigura: transformarea, modernizarea și re tehnologizarea operatorilor economici de stat și privați din industria de apărare, creșterea competențelor profesionale a personalului din domeniu; contribuția necesară în domeniul cercetării, dezvoltării și inovării; creșterea competitivității și stimulării antreprenoriatului companiilor mici și mijlocii; sporirea capacității operatorilor economici de stat și privați pentru participarea la programele comune din domeniul apărării ale UE și NATO.

La finalul anului 2023 a fost adoptată Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 124 *privind derularea operațiunilor de cooperare tehnologică și industrială în domeniile apărării și securității, înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Române de Cooperare Tehnologică și Industrială pentru Securitate și Apărare și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare*. La începutul anului 2024 au fost adoptate Normele metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 124/2023. Noul cadru legal oferă contextul necesar pentru dezvoltarea activității operatorilor economici din sectorul industriei de apărare care participă la derularea operațiunilor de cooperare tehnologică și industrială. Astfel, se creează un mecanism interinstituțional menit să maximizeze opțiunile care conduc la relansarea industriei de apărare printr-o analiză punctuală efectuată de autoritățile contractante, împreună cu MEAT, Agenția Română de Cooperare Tehnologică și Industrială pentru Securitate și Apărare (ARCTIS) și FSNA. În acest sens sunt stabilite măsuri pentru protejarea intereselor esențiale de securitate națională ale României prin derularea de operațiuni de cooperare tehnologică și industrială, cu invocarea art. 346 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE). Propunerile de operațiuni de cooperare tehnologică și industrială vor fi supuse aprobării CSAT în vederea introducerii în cadrul documentațiilor de atribuire a contractelor de achiziție, a unor cerințe obligatorii pentru protejarea intereselor esențiale de securitate ale României.

Legislația în sensul prezentat are menirea de a susține în mod eficient procesul de modernizare și dezvoltare a capacităților de producție din industria națională de apărare și de a întări rolul României în cadrul UE și NATO. Operațiunile de cooperare tehnologică și industrială cu invocarea art. 346 din TFUE permit operatorilor economici din sectorul industriei naționale de apărare protejarea intereselor esențiale de securitate prin producerea de tehnică militară și prin menținerea în stare operațională a echipamentelor achiziționate.

Strategia națională pentru industria de apărare este elaborată în conformitate cu politicile strategice din mediul internațional ale UE și ale NATO și cu strategiile naționale (Programul de guvernare, Strategia Națională de Apărare a Țării, Carta Albă a Apărării).

Strategia este rezultatul unei abordări comune a grupului de lucru creat în 2022 (Ordinului ministrului economiei, Nr. 761/2022). Au fost constituite subgrupuri de experți formate din reprezentanți ai operatorilor economici de stat, reprezentanți ai operatorilor economici privați, reprezentanți ai patronatelor, sindicatelor, comunității științifice și academice, precum și ai organizațiilor neguvernamentale interesate. Observațiile, sugestiile și recomandările formulate în cadrul ședințelor grupului, precum și cele transmise ulterior, în scris, au fost luate în considerare și încorporate în versiunea finală a proiectului de strategie.

Contribuții importante în elaborarea acestui document strategic au fost aduse de Direcția Industria Națională de Apărare din cadrul MEAT al cărei personal a asigurat secretariatul tehnic pe parcursul funcționării grupului de lucru, precum și de operatorii economici din domeniu.

Menționăm și consultările avute cu reprezentanții Statului Major al Apărării (SMAp), Direcției Generale pentru Armamente (DGArm) din cadrul Ministerului Apărării Naționale (MApN), Consiliului Suprem de Apărare a Țării (CSAT).

Metodologie

Strategia a fost elaborată în conformitate cu Hotărârea 379/2022, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 285 din 24 martie 2022 privind Metodologia de elaborare, implementare, monitorizare, evaluare și actualizare a strategiilor guvernamentale din 23.03.2022.

Strategia națională pentru industria de apărare a fost elaborată pe baza unei metodologii în mai multe etape. În prima etapă s-a realizat o analiză a factorilor politici, economici, sociali, tehnologici, ecologici și legislativi pentru a descrie imaginea de ansamblu. Pentru a evalua performanța și progresul din cadrul industriei naționale de apărare au fost identificați următorii indicatori: eficiență, competitivitate și profitabilitate de natură cantitativă și calitativă. A fost utilizată analiza unor date care variază în timp, precum și analiza comparativă a performanțelor pentru identificarea trendurilor de evoluție, a factorilor esențiali, a celor sezonieri, ciclici sau întâmplători.

De asemenea, a fost elaborată și o analiză de tip SWOT, care, ulterior, a fost revizuită. Analiza SWOT a evidențiat principalele puncte slabe, puncte tari, amenințările și oportunitățile pentru industria națională de apărare.

În cea de-a doua etapă a fost analizată situația actuală din UE pe baza unei cercetări documentare cuprinzătoare care a identificat cele mai bune practici în materie de strategii în domeniul industriei de apărare. În a treia etapă au fost analizate informațiile la zi primite din partea operatorilor economici de stat și privați. S-a procedat la analiza documentului inițial al Strategiei și a observațiilor primite din partea CSAT precum și a altor instituții interesate. S-au revăzut analizele efectuate în prima etapă, datele cantitative și calitative. Pentru relevanța analizei și corectitudinea direcțiilor de

acțiune, s-au analizat o serie de date publice și statistici preluate de la Ministerul Finanțelor și Agenția pentru Monitorizarea și Evaluarea Performanțelor Întreprinderilor Publice (AMEPIP). Au fost adăugate cifre relevante pentru 2023 și statistici care ne-au ajutat la o mai bună previzionare a programelor și proiectelor de interes strategic.

Ultima etapă a constat în revizuirea și elaborarea proiectului final de strategie care a fost prezentat factorilor de decizie și experților din cadrul FSNA, precum și reprezentanților tuturor părților interesate.

Scop și perioadă de implementare

În contextul evenimentelor din ultimii doi ani, a provocărilor globale de tip pandemic, dar mai ales ca urmare a invaziei Ucrainei de către Federația Rusă, atât SUA cât și Uniunea Europeană au fundamentat strategii actualizate de relansare și dezvoltare a industriei de apărare și au decis consolidarea lanțurilor de aprovizionare specifică. În acest context România, în procesul de elaborare a propriei strategii pentru industria de apărare trebuie să ia în considerare cele două strategii recent elaborate și publicate.

Pentru a depăși provocările actuale, România are nevoie de o viziune pe termen lung și de un obiectiv final în domeniul industriei de apărare, care să exprime nivelul de ambiție propus, în acord cu viziunea și scopurile Strategiei industriale europene de apărare (EDIS). Acest document asigură un cadru unitar și coerent de intervenție publică în vederea transformării și revitalizării industriei naționale de apărare prin participarea tuturor instituțiilor cu atribuții în domeniu. Totodată, asigură implementarea unui set de politici publice și planificarea strategică a proceselor transformatoriale în domeniul abordat, în sensul dezvoltării durabile a României, în așa fel încât obiectivele generale și specifice să fie realizate, inclusiv prin utilizarea eficientă a tuturor resurselor. Perioada de aplicare a Strategiei naționale pentru industria de apărare este de șase ani, din 2024 până în anul 2030. În cadrul documentului strategic sunt prevăzute măsuri de monitorizare și evaluare a stadiului implementării Strategiei prin definirea cadrului instituțional care să permită urmărirea, în timp, a punerii în aplicare.

Principii

Strategia Națională pentru Industria de Apărare se fundamentează pe următoarele principii:

Principiul participării - elaborarea strategiei s-a realizat prin consultarea și implicarea tuturor autorităților publice centrale interesate, organizațiilor neguvernamentale, partenerilor sociali, asociațiilor profesionale și reprezentanților operatorilor economici privați din industria de apărare.

Principiul responsabilității - la stabilirea rezultatelor așteptate, grupul de lucru, subgrupurile de experți, precum și reprezentanții MEAT au avut în vedere la stabilirea rezultatelor așteptate pozițiile publice, acordurile politice și măsurile stabilite pentru alocările bugetare pentru apărare de 2,5% din PIB și procentul de 35% din acesta, pentru înzestrare pentru perioada 2024-2030.

Principiul fundamentării - documentul strategic se bazează pe o amplă analiză a industriei naționale de apărare și un set complex de indicatori economico-financiar, operaționali, funcționali, sociali, de mediu.

Principiul sustenabilității - în elaborarea Strategiei naționale pentru industria de apărare au fost avute în vedere, corespunzător specificului industriei, elemente din cele 17 Obiective pentru dezvoltare durabilă cuprinse în Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030.

Principiul predictibilității-implementarea obiectivelor strategice și obținerea rezultatelor asumate în Strategie depind de planificările bugetare în domeniul financiar, de programele de investiții esențiale transmise de autoritățile publice centrale cu sarcini în domeniul apărării și securității naționale și de viziunea MEAT privind politica de investiții în industria de apărare în următorii 6 ani.

Principiul transparenței-în ceea ce privește resursele financiare preconizate a fi alocate în următorii ani, au fost folosite date publice ale instituțiilor abilitate. Potrivit cadrului legislativ privind informațiile clasificate, o serie de date utilizate în procesul de elaborare al Strategiei transmise de autoritățile publice centrale au fost centralizate la nivelul MEAT și nu pot fi aduse în atenția publicului.

2. Viziunea

Strategia oferă o imagine asupra evoluției dezirabile a industriei de apărare la orizontul anului 2030, cu perspective pentru anul 2035, în sensul modernizării și dezvoltării acesteia atât prin investiții cât și printr-un ansamblu integrat de politici publice destinate realizării unui ecosistem industrial rezilient, modern și re tehnologizat, competitiv, inovativ, sustenabil, digitalizat și colaborativ care să asigure protejarea intereselor esențiale de securitate și dezvoltare durabilă a României.

Misiunea MEAT este de a direcționa transformarea industriei de apărare a României printr-un proces de reorganizare strategică, re tehnologizare și de readaptare la mediul geostrategic complex, astfel încât această să răspundă atât interesului național pentru sprijinirea structurilor statului român și asigurarea independenței, suveranității și securității, precum și pentru îndeplinirea sarcinilor și angajamentelor ce îi revin României ca stat membru al UE și NATO. Totodată, acest efort este menit să contribuie la dezvoltarea cooperării industriale cu cei mai importanți parteneri din sectorul industriei de apărare europene și din spațiul nord-atlantic. Industria națională de apărare este industrie strategică de interes național și trebuie să se bazeze pe tehnologii moderne, cercetare, dezvoltare, inovare. Fabricarea produselor militare, inclusiv cu dublă utilizare, și oferirea unor servicii specifice, la un înalt nivel competitiv și de calitate, pentru FSNA și pentru parteneri externi atât în timp de pace cât și pe timp de război este un deziderat pe care industria națională de apărare trebuie să îl aibă în vedere.

3. Prioritățile, politicile și cadrul legal existente

Pe baza nevoilor de dotare cu armament, muniție, produse, sisteme și platforme militare ale FSNA, precum și a nevoii de protejare a intereselor esențiale de securitate au fost identificate următoarele priorități:

1. Reluarea fabricării de pulberi cu bază simplă, dublă, triplă și sferică și dezvoltarea capacităților pentru producerea de explozivi brizanți (TNT, RDX, PETN), a pulberilor necesare producerii de combustibil pentru rachete reluarea fabricației de capse detonante, de inițiere și alte elemente pirotehnice.
2. Asigurarea pe plan intern a principalelor materii prime necesare fabricării pulberii pentru muniție.

3. Transformarea și revitalizarea capacităților de fabricare a armamentului de infanterie și a aparaturii optoelectronice în așa fel încât să se asigure tranziția de la armamentul individual existent la cel standard NATO.
4. Transformarea și revitalizarea capacităților de producție a munițiilor, cu accent pe omologarea celor standard NATO necesare noilor mijloace de luptă intrate/ care urmează să intre în dotarea MAPN; dezvoltarea de noi capacități privind muniția de artilerie la standarde NATO pentru toate tipurile de armamente și rachete, omologarea munițiilor standard NATO pentru armamentul de infanterie.
5. Transformarea și revitalizarea tuturor capacităților de producție ale operatorilor economici de stat din domeniul aerospațial și naval și susținerea dezvoltării operatorilor cu capital privat.
6. Transformarea și revitalizarea capacităților de producție care pot asigura executarea lucrărilor de mentenanță pentru refacerea stării tehnice a echipamentelor militare, pe timp de pace și pe timp de război, cât și modernizarea acestora.
7. Revitalizarea capacităților de fabricare în domeniul autovehiculelor militare pentru a putea asigura producția, integrarea, testarea și mentenanța în țară a tuturor automobilelor și a autospeciialelor realizate pe șasiul acestora.
8. Susținerea dezvoltării capacităților existente la operatorii economici români în vederea realizării și integrării sistemelor de comunicații și informatică, de comandă-control și a realizării de software destinat domeniului apărării și securității naționale.
9. Susținerea dezvoltării antreprenoriatului și a întreprinderilor mici și mijlocii care să participe la realizarea de produse militare inovative, în special în domeniul electronicii, comunicațiilor, senzorilor, radarelor, vehiculelor autonome de luptă, echipamentelor de protecție ș.a. dar și la refacerea lanțurilor de aprovizionare a marilor operatori economici din industria națională de apărare.
10. Asigurarea și întărirea rezilienței României în situații de criză și reducerea dependenței față de furnizorii de materii prime și furnituri din afara spațiului UE și NATO, prin investiții realizate de către statul român în capacitățile de producție din domeniul industriei naționale de apărare atât pentru produse militare, cât și pentru cele cu dublă utilizare.
11. Atragerea de investiții străine și crearea de societăți mixte cu investitori strategici din state membre UE, NATO și/sau a unor state cu care România are încheiate parteneriate strategice în domeniul apărării și industriei de apărare.
12. Absorbția de fonduri externe nerambursabile, cu rezultate concrete, concentrarea eforturilor pe accesarea fondurilor externe nerambursabile contribuind la scăderea considerabilă a presiunii asupra bugetului de stat; dezvoltarea capacității de gestionare, accesare și implementare a fondurilor externe nerambursabile în industria națională de apărare.
13. Crearea unor clustere în parteneriat public-privat în zone de excelență științifică ca și premisă pentru dezvoltarea cercetării-inovării și producției de echipamente militare și dual-use pe teritoriul României contribuind astfel la crearea unei componente militare economice care să asigure baza pentru protejarea intereselor naționale și reducerea dependenței de surse externe.

14. Revizuirea/definirea cadrului legislativ și procedural pentru a permite și sprijini - în condiții de transparență și concurențialitate economică astfel încât: să fie stabilit modul și condițiile în care societățile de stat se pot asocia cu investitori privați; să fie încurajate investițiile private în dezvoltarea unor produse militare/ tehnologii emergente; să fie consolidat controlul statului asupra operatorilor ce activează în domeniul militar.

Strategia a fost elaborată în concordanță cu politicile și strategiile la nivel european și național și integrează recomandările CSAT.

Strategia a avut în vedere alinierea și concordanța cu documente de politică publică sau strategice și acte normative menționate în Anexa nr. 1.

4. Analiza contextului și definirea problemelor

În elaborarea Strategiei au fost luate în considerare în primul rând nevoile de dotare ale FSNA, care sunt stabilite în funcție de riscurile și amenințările la adresa apărării și securității naționale, precum și de nevoile de protejare a intereselor esențiale de securitate ale României în domeniul industriei naționale de apărare.

Demersul analitic al identificării principalelor aspecte care definesc contextul intern și internațional al evoluției industriei naționale de apărare este concretizat prin prezentarea caracteristicilor noului cadru de securitate geopolitic și mai ales de dificultățile, neîmplinirile și provocările cu care s-au confruntat și se mai confruntă operatorii economici, în special cei de stat.

Prin analiza amplă a stării industriei naționale de apărare au putut fi identificați indicatori obiectivi de natură cantitativă și calitativă, modul în care mediul politic, economic, social, tehnic, ecologic și legislativ poate potența sau încetini evoluția industriei, influențele mediului extern asupra cadrului de dezvoltare a industriei naționale de apărare.

În ultimul deceniu, schimbările produse în cadrul sistemului internațional de securitate au generat un nivel ridicat de instabilitate și o schimbare de paradigmă în relațiile internaționale. Creșterea semnificativă pe care o putem observa atât ca număr, cât și în intensitate, a turbulențelor, de altfel tot mai interconectate între ele, a atins cel mai înalt nivel din istoria modernă.

În ultima perioadă de timp, atât din partea structurii de forțe aparținând Armatei României, cât și din partea structurilor regionale și internaționale, cu competențe în acest sens, au fost depuse eforturi considerabile pentru a dezvolta și implementa în cadrul structurilor militare, capacități specifice, în special în cele care vizează capacitățile de comandă, control, comunicații, analiză, informație, supraveghere și recunoaștere. Industria națională de apărare trebuie să se adapteze, să producă la nivelul necesar în actualul context internațional și la nivelul de exigență al războiului modern. În egală măsură, industria națională de apărare trebuie să fie aptă să migreze rapid, prin resorturi interne planificate, către o industrie capabilă să susțină un eventual efort de apărare a teritoriului național în fața unui conflict pe scară largă la frontierele NATO și UE.

Conform observațiilor NATO și UE, tehnologiile noi și disruptive aduc oportunități și riscuri care modifică natura conflictelor, devenind din ce în ce mai importante din punct de vedere strategic și în competiția globală tot mai complexă dintre state. În cele

din urmă, aceste tehnologii vor stabili rezultatul conflictelor purtate indirect, dar și al celor purtate pe teren. Componenta de cercetare pentru apărare și industriile asociate în domeniul securității și apărării trebuie integrate în perspectiva nevoii de adaptare și îmbrățișării unei noi generații, moderne, de arme adaptate conflictului în secolul XXI, așa cum ne-o arată astăzi lecțiile războiului din Ucraina.

Sub autoritatea Ministerului Economiei, Antreprenoriatului și Turismului în industria de apărare funcționează Compania Națională Romarm cu 15 filiale și alți șase operatorii economici cu capital majoritar/integral de stat. La nivelul anului 2021 existau 89 de companii, operatori economici privați cu capital românesc și străin, autorizați în baza Legii 232/2016 privind industria națională de apărare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative. În 2024 numărul operatorilor economici privați autorizați este de 114.

Analiză SWOT

Puncte forte	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Industria de apărare din România are un istoric impresionant și este cunoscută pe diverse piețe; • Este principalul furnizor intern de produse, sisteme de tehnică militară și servicii de mentenanță pentru instituțiile din cadrul forțelor sistemului național de apărare, denumit în continuare FSNA; • Are potențial de export pentru anumite produse, în special pentru arme și muniție de infanterie, fapt demonstrat de portofoliul de contracte; • Compatibilitate educațională și procedurală cu clientul final național - FSNA; • Posibilitatea de cooperare cu firme străine pentru dezvoltarea de produse noi cu potențial de piață; • Costurile de operare mici ale unor societăți, față de alți operatori din domeniu; • Existența de active excedentare care pot fi valorificate/utilizate în scopul re tehnologizării și dezvoltării capacităților de producție; • Capacități de mentenanță în domeniul aviației militare și civile, inclusiv centre regionale în cadrul NATO; • Eligibilitatea /bonitatea financiară a ROMARM - nu are datorii restante și poate asigura susținerea financiară a filialelor pentru participarea la diverse licitații organizate de MapN; 	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa pentru o lungă perioadă de timp a investițiilor în operatorii economici de stat; • Dispariția unor furnizori interni și afectarea lanțurilor de aprovizionare a operatorilor economici cu consecințe grave în asigurarea securității aprovizionării; • IMM-urile din domeniu sunt slab susținute și spijinite; • Uzura fizică și morală a tehnologiilor de fabricație, utilajelor și elementelor de infrastructură; • Acumularea de arierate/datorii semnificative la nivelul unor operatori economici de stat, incapacitatea de a-și finanța producția din fonduri proprii sau atrase; • Fragmentare excesivă a operatorilor economici de stat ceea ce nu permite aplicare principiilor economiei de piață care asigură o mai mare eficiență și reducere a costurilor; • Cea mai mare parte a produselor sunt realizate pe baza licențelor și a documentației de execuție la standarde non-NATO; • Cea mai mare parte a operatorilor economici de stat au devenit doar integratori cu dependență foarte mare față de furnizori; • Incapacitatea de a mai realiza unele produse din nomenclatorul de fabricație;

- Poziția strategică și accesul facil la căile de transport;
 - Dreptul de proprietate intelectuală asupra unor proiecte;
 - Existența unor operatori economici privați care au reușit să obțină performanțe remarcabile atât pe plan intern cât și extern;
 - Capacitate de investiții sporită a operatorilor economici privați;
- Nivelul scăzut de competitivitate și existența unor capacități de producție energofage;
 - Schimbarea frecventă a managementului și a consiliilor de administrație;
 - Personal de cercetare-dezvoltare subdimensionat față de necesități și nivel salarial redus în domeniu;
 - Lipsa unor facilități fiscale sau instrumente financiare de sprijin în domeniul cercetării- dezvoltării-inovării;
 - Costuri ridicate cu dezvoltarea și implementarea produselor;
 - Pierderea/migrarea forței de muncă calificate;
 - Nivelul ridicat al mediei de vârstă a personalului;
 - Lipsa competențelor digitale de bază la nivelul personalului executant;
 - Calitate slabă a produselor determinată în principal de tehnologiile depășite din punct de vedere tehnic dar și de neglijența în derularea proceselor tehnologice;
 - Fluctuație de personal și dificultate de angajare din cauza nivelului scăzut al salarizării;
 - Birocrația excesivă, specifică sistemelor administrative publice;
 - Finanțarea insuficientă pentru modernizarea capacităților de producție;
 - Lipsa investițiilor pentru transfer tehnologic;
 - Lipsa de interes a investitorilor strategici de a investi în industria de apărare românească;
 - Sistemul informațional insuficient dezvoltat;
 - Sistem bancar și de finanțare strict și riguros care îngreunează obținerea de credite de către operatorii economici din domeniul industriei de apărare, în comparație cu competitorii externi sau operatorii din alte domenii industriale;
 - Domeniu suprareglementat cu un cadru legislativ stufos, restrictiv și contradictoriu care crează obstacole birocratice; revizuirea legislației specifice achizițiilor publice din domeniul apărării și securității;

	<ul style="list-style-type: none"> • Asigurarea cadrului legal pentru omologarea și funcționarea poligoanelor uzinale din cadrul structurilor industriei de apărare, inclusiv pentru organizarea și executarea tragerilor cu muniție reală de toate calibrele; • Lipsa unei strategii de dezvoltare a industriei de apărare pe termen mediu și lung.
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> • Statutul României de țară membră NATO și UE: nevoia aliaților de a îndeplini obiectivele NATO privind apărarea comună, obiectivele UE de dezvoltare a rezilienței, cererea crescută pentru livrarea de echipamente militare înregistrată la nivel global și interesul crescut al altor parteneri globali de cooperare în domeniul industriei de apărare; • Necesitatea asigurării siguranței în aprovizionarea cu produse militare a forțelor din FSNA, în contextul conflictelor globale; • Operatorii economici din industria de apărare, cu sarcini în Planul de mobilizare și FSNA au oportunitatea de a participa cu prioritate la procedurile de achiziție demarate, în scopul atingerii graduale a nivelului maxim de constituire solicitat în Nomenclatorul și nivelurile de constituire a rezervelor de mobilizare a categoriilor de produse strategice în industrie de tipul munițiilor, echipamentelor și altor categorii de tehnică de luptă (din perspectiva noilor prevederi ale Hotărârilor Guvernului nr. 530/2023 și nr. 895/2024); • Implicarea operatorilor economici în programe de cooperare industrială și tehnologică aferente achizițiilor majore din import a instituțiilor din FSNA în special a Ministerului Apărării Naționale (cu invocarea art. 346 din TFUE); • Existența la nivel internațional a unei mari cereri pe termen scurt și mediu de armament și muniție aferentă, în special pe relația Ucraina; • Participarea la crearea unei baze tehnologice și de producție națională care să aibă masa critică necesară negocierilor de constituire a Bazei 	<ul style="list-style-type: none"> • Accentuarea crizei economice și efectele sale în planul re tehnologizării și dezvoltării capacităților de producție; • Creșterea concurenței pe piața internațională; • Efectele modificări mediului economic, politic și global de securitate; • Dependența de importuri prin dispariția unor colaboratori pe orizontală din industria națională de apărare; • Posibila intrare în insolvență a unor societăți din cauza datoriilor istorice acumulate; • Constrângerile ecologice și de mediu; • Deprofesionalizarea accentuată și lipsa forței de muncă ca urmare a inexistenței unui cadru adecvat de școlarizare pentru industria de apărare; • Inexistența unui cadru de organizare și coordonare unitară, la nivel național, cu rol determinant în gestionarea activităților productive și de valorificare a produselor destinate FSNA; • Lipsa de feedback a ofertelor la export; • Criza pandemică COVID-19, invazia Rusiei în Ucraina în 2022 și efectele acestora; • Implementarea cu întârziere a programelor de investiții cu implicații majore în ceea ce privește pierderea de clienți și efectele economice negative imediate (neplată datorii etc.); • Concurența agresivă în domeniul echipamentelor optoelectronice (lunete, suportți, ochelari de vedere pe timp de noapte etc.) din partea firmelor asiatice din domeniu care au investit masiv în cercetare și tehnologie și practică prețuri sub nivelul firmelor similare din statele membre UE și NATO;

Europene Tehnologice și Industriale de Apărare;

- Accesarea unor programe europene (EDF) și euro-atlantice prin implicarea unor structuri neguvernamentale din industria națională de apărare;
- Valorificarea oportunităților care vor fi create ca urmare a propunerilor din cadrul EDIS, printre care: achiziționarea de către Statele Membre a unui procent cât mai mare de achiziții din echipamentele de apărare în mod colaborativ până în 2030, creșterea comerțului în domeniul apărării în interiorul UE;
- Crearea unor consorții naționale formate din societăți viabile cu capital de stat și societăți competitive private, care, în parteneriat cu autorități din Sistemul Național de Securitate să dezvolte și să implementeze programe naționale prioritare;
- Asocierea unor societăți cu capital majoritar și/sau integral de stat în perspectiva participării la programe europene, euro-atlantice și internaționale;
- Crearea unor societăți de tip joint venture pe programele prioritare;
- Necesitatea modernizării echipamentelor militare și de intervenție din dotarea FSNA;
- Noul interes acordat domeniului apărării de către Guvernul României și organizațiile internaționale ca urmare a existenței unor conflicte militare în proximitatea granițelor României;
- Tendința de creștere a cererii de produse militare și existența unor clienți tradiționali;
- Preocupările existente la nivelul FSNA pentru realizarea, în țară, a mentenanței tehnicii militare, echipamentelor și mijloacelor destinate domeniului apărării.
- Interesul acordat domeniului apărării de către Guvernul României și de organizațiile internaționale ca urmare a existenței unor conflicte militare în proximitatea granițelor României;
- Necesitatea reînnoirii echipamentelor militare și de intervenție din dotarea FSNA;

- Aplicarea unei politici de embargo, pe anumite zone și țări, în domeniul echipamentelor militare din partea UE ceea ce poate bloca, temporar, vânzări și execuții de contracte/comenzi.

- Susținerea industriei de apărare de către statul român, în conformitate cu articolul 346 din TFUE;
- Interesul pentru menținerea unor filiale ale C.N. ROMARM S.A. ca furnizori siguri pentru componentele Sistemului Național de Apărare în caz de mobilizare, intervenții sau război;
- Existența unor cereri pentru crearea de joint-venture-uri sau asocieri cu firme străine care pot contribui la asigurarea pieței de desfacere pentru unele produse militare;
- Disponibilizarea activelor excedentare, care nu concură la procesul de producție și care nu sunt incluse în inventarul capacităților de producție pentru apărare;
- Participarea la programele europene pentru industria de apărare (EDF, EDIDP și PESCO) și ESA;
- Existența unor capacități de producție neexploatate la potențial maxim.

5. Obiectivele strategice, generale și specifice

Pentru perioada 2024-2030, politicile în domeniul industriei de apărare a României trebuie să urmărească direcțiile strategice și obiectivele generale ale economiei românești, precum și elementele fundamentale ale evoluțiilor din interiorul UE, NATO și la nivel global în conformitate cu principiile dezvoltării durabile.

Obiectivele strategice ale industriei naționale de apărare naționale sunt:

- Dezvoltarea, re tehnologizarea și modernizarea unor capacități din industria de apărare, garant al intereselor naționale și respectării obligațiilor internaționale ce ne revin în urma apartenenței la NATO și UE;
- Promovarea cercetării - dezvoltării - inovării în industria de apărare, inclusiv prin investiții, în scopul creării de cunoștințe, proprietate intelectuală și industrială prin transferul acestor rezultate în producție, în special prin dezvoltarea unor Centre de Excelență;
- Dezvoltarea unor programe de cooperare internațională, atragerea investitorilor strategici români sau străini în zona industriei militare;

- Promovarea cooperării la nivel național și internațional prin dezvoltarea de parteneriate strategice, colaborarea în cadrul unor proiecte comune, inclusiv cu finanțare europeană, schimb de informații și participare la activități specifice comune (implicarea operatorilor economici din industria de apărare în proiecte susținute de inițiative precum Planul de dezvoltare a capacităților (CDP), cooperarea structurată permanentă (PESCO), procesul anual coordonat de revizuire privind apărarea (CARD), țintele de capacități NATO);
- Creșterea capacității industriei de apărare de a gestiona competent și durabil resursele puse la dispoziția sa;
- Modernizare și reorganizare în industria națională de apărare națională prin încurajarea investițiilor directe, a transferurilor de know-how, tehnologie și a managementului performant;
- Menținerea și dezvoltarea unui mediu de afaceri atractiv, menit să sporească fluxul investițional, să stimuleze modernizarea tehnologică și înnoirea permanentă a proceselor și produselor.

Obiective generale și specifice

Strategia națională pentru industria de apărare se bazează pe identificarea principalelor probleme ale industriei de apărare românești și pe stabilirea unor obiective generale și specifice pentru a aborda aceste probleme. Obiectivele sunt susținute de măsuri concrete programe de finanțare care vizează modernizarea și dezvoltarea durabilă a industriei de apărare, creșterea competitivității, formarea și calificarea forței de muncă. Intervenția este esențială din perspectiva dezvoltării echilibrate și sustenabile a sectorului în contextual provocărilor actuale și viitoare.

Cele zece obiective generale vizează: transformarea și revitalizarea capacităților de producție a pulberilor și explozivilor, a capacităților de producție a munițiilor, tehnicii de artilerie, armamentului individual și aparaturii optoelectronice, a capacităților de producție din domeniul blindatelor, autovehiculelor, tractoare pentru artilerie și rachete, a capacităților de producție din domeniul aeronautic, a capacităților de producție pentru realizarea mentenanței sistemelor și produselor militare, revitalizarea capacităților de producție din domeniul naval, dezvoltarea capacităților pentru realizarea și integrarea sistemelor de comunicații și informatică, de comandă-control, realizării de software și securitate cibernetică, dezvoltarea antreprenoriatului și a întreprinderilor mici și mijlocii, dezvoltarea domeniului cercetării - dezvoltării - inovării, consolidarea și realizarea cadrului economic, financiar și legislativ pentru a asigura producția, integrarea, testarea și mentenanța precum și cercetarea-dezvoltarea-inovarea în domeniul vehiculelor autonome de luptă, muniție de tip loitering și a muniției inteligente.

Fiecărui obiectiv general îi sunt subsumate obiective specifice. Pentru cele 10 obiective generale MEAT a identificat 88 obiective specifice. La nivelul MEAT, ca instituție inițiatoare a documentului strategic, obiectivele generale sunt corespondente obiectivelor strategice.

Obiectivele generale sunt construite pe baza provocărilor prezente din domeniul industriei de apărare: cerere crescută și diversificată pentru echipamente și tehnologii de apărare, inovație tehnologică (inteligența artificială, dronele și sistemele autonome), securitate cibernetică, reglementările naționale și internaționale, forța de muncă calificată în inginerie, tehnologia informației, management de proiect.

Rezultatele așteptate enunțate pentru fiecare obiectiv general în parte reprezintă sinteza obiectivelor specifice. Creșterea eficienței operaționale și a capacităților de apărare, cu menținerea unui avantaj competitiv pe plan global, reducerea riscurilor de atacuri cibernetice și asigurarea integrității sistemelor de apărare, crearea unei forțe de muncă bine pregătite, îmbunătățirea interoperabilității și a capacităților comune de apărare, reducerea vulnerabilităților și asigurarea continuității producției și livrării echipamentelor de apărare sunt doar câteva dintre rezultatele așteptate la care ne referim în documentul strategic.

În același rând, din punctul de vedere a îndeplinirii responsabilităților și sarcinilor obligatorii pentru ministere și celelalte autorități ale administrației publice centrale și locale, alte instituții și operatori economici în vederea satisfacerii cererilor de produse și servicii necesare FSNA și funcționării operatorilor economici, în caz de mobilizare sau de război, stabilite prin Planul de mobilizare a economiei naționale pentru apărare (PMENA), valabil 4 ani, o importanță considerabilă îl are elaborarea de către ANRSPS în calitate de autoritate de specialitate în domeniul pregătirii economiei naționale pentru apărare conform Legii nr. 232/2016 privind industria națională de apărare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative și celelalte ministere și autorități ale administrației publice, în principal MEAT, a Planului de mobilizare a economiei naționale pentru apărare (PMENA), valabil 4 ani. Ulterior, ANRSPS întocmește Planul anual de pregătire a economiei naționale pentru apărare (PAPENA), instrument necesar realizării sarcinilor circumscrie intereselor esențiale de securitate, ca ansamblu de măsuri și acțiuni privind trecerea economiei de la starea de pace la starea de război și funcționarea acesteia în vederea asigurării resurselor necesare susținerii efortului de apărare, precum și pentru garantarea funcționabilității capacităților de producție specializate în domeniul industriei pentru fabricarea sau repararea, în caz de mobilizare sau de război, a tehnicii militare, a armamentului, a munițiilor și a materiilor prime cu destinație strict militară și a capacităților destinate pentru depozitarea acestor produse. În acest context, din perspectiva modificărilor legislative survenite în ultimii doi ani (Hotărârile Guvernului nr. 530/2023 și nr. 895/2024 privind modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 370/2004 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 477/2003 privind pregătirea economiei naționale și a teritoriului pentru apărare), ANRSPS poate deveni, alături de MAPN, una din principalele autorități care să emită comenzi pentru operatorii economici din industria națională de apărare, având ca obiect furnizarea de muniții și echipamente, prevăzute ca sarcini în Planul de mobilizare a economiei naționale pentru apărare. Acest rol poate dezvolta acumularea și administrarea rezervelor de mobilizare, în vederea satisfacerii cererilor instituțiilor cu atribuții în domeniul apărării, siguranței naționale și ordinii publice necesare a fi acumulate în rezervele de mobilizare în domeniul industrie în cazul materiilor prime pentru o perioadă de 3 luni de producție, respectiv în cazul munițiilor pentru o perioadă de 30 de zile aferentă realizării nivelului de operaționalizare a FSNA. În acest scop, va fi inițiat un proces de cooperare la nivel național pentru stabilirea cantităților vizate, concomitent cu dezvoltarea de noi capacități de depozitare.

OG 1.Transformarea și revitalizarea capacităților de producție a pulberilor și explozivilor

Provocări

Este necesară o cartografiere a companiilor private producătoare de materii prime, precum și analiza oportunității de a încheia parteneriate între operatorii

economici din industria de apărare și companiile private care produc sau ar putea produce nitroceluloza, nitroglicerină, stabilizatori, plastifianți, solvenți, oxidanți.

Este necesară formarea și perfecționarea profesională a resursei umane în domeniul fabricării de pulberi și explozivi. Pentru revigorarea industriei naționale de pulberi și explozivi este necesară o susținere financiară și legislativă solidă pe termen mediu și lung.

Rezultate așteptate

Asigurarea independenței naționale - o industrie proprie de pulberi, propergoli pentru rachete, explozivi, muniții și a elementelor de inițiere, respectiv capse detonante și alte elemente pirotehnice, care să răspundă prompt la solicitările forțelor armate și care să permită acumularea acestor produse vitale în limitele nivelurilor de constituire a rezervelor de mobilizare, pe o perioadă de 3 luni, în vederea asigurării proceselor de producție și tehnologice ale operatorilor economici cu sarcini în Planul de mobilizare a economiei naționale pentru apărare.

Pe termen mediu și lung, revigorarea industriei naționale de pulberi și explozivi conduce la efecte benefice atât pentru FSNA, care va beneficia prompt de produse de calitate la prețuri mai mici, cât și pentru economiile zonale mono-industriale.

Ținte 2030

- ✓ Realizarea investițiilor pentru modernizarea, upgradarea și modificarea instalațiilor existente pe poziția actuală;
- ✓ Realizarea investițiilor pentru construirea în totalitate de noi instalații de producție și fabricație pe o poziție nouă sau pe cea existentă;
- ✓ Realizarea investițiilor de către un partener privat (străin sau român) împreună cu cofinanțare din noile programe UE (ASAP) pentru construirea de instalații de producție și fabricare pulberi. În context, Comisia Europeană a aprobat alocarea a 47 de milioane de euro pentru construirea unei noi fabrici de pulberi militare în România. Această investiție va permite producerea de pulberi pentru muniție, contribuind la dezvoltarea capacităților de producție de muniții la 2 milioane de proiectile pe an.
- ✓ Analiza altor opțiuni de finanțare și parteneriat.

Obiective specifice

- 1.1. Identificarea și alocarea resurselor bugetare care să permită realizarea infrastructurii necesare, achiziționarea echipamentelor ce vor fi instalate, respectiv pentru instruirea resursei umane;
- 1.2. Proiectarea și realizarea infrastructurii necesare (clădiri, drumuri interioare, sisteme de alimentare cu apă, abur tehnologic, gaze, energie electrică etc.), precum și asigurarea spațiilor de depozitare necesare stocării materiilor prime și materialelor destinate fabricării pulberilor și explozivilor, în condiții de asigurare a securității aprovizionării;
- 1.3. Analiza oportunității de a asigura pe plan intern principalele materii prime (ex. nitroceluloza, nitroglicerină, stabilizatori, plastifianți, solvenți, oxidanți) necesare fabricării pulberii pentru muniție, prin cartografierea companiilor private și încheierea unor parteneriate cu acestea.
- 1.4. Furnizarea echipamentelor industriale necesare realizării liniilor, instalațiilor și laboratoarelor și instalarea, punerea în funcțiune și reglarea

- utilajelor astfel încât acestea să-și atingă scopul tehnologic avut în vedere la momentul proiectării capacității de fabricație pulberi și explozivi;
- 1.5. Instruirea personalului destinat exploatarea liniilor de fabricație, evaluării calității materiilor prime, a materialelor și produselor finite, precum și a personalului tehnic destinat mentenanței.

OG 2. Transformarea și revitalizarea capacităților de producție a munițiilor, tehnicii de artilerie, armamentului individual și aparaturii optoelectronice

Provocări

Producția de muniții din România trebuie relansată, dezvoltată, diversificată și modernizată. Efortul colaborativ între instituțiile de forță constituie o oportunitate pentru relansarea și dezvoltarea producției de muniții. Rezultă necesitatea realizării unui efort conjugat care să asigure o componentă financiară semnificativă atât în bugetul Ministerului Apărării Naționale pentru asigurarea ritmică și predictibilă a munițiilor necesare realizării și preschimbării munițiilor destinate stocurilor de luptă, cât și în bugetul ANRSPS în vederea asigurării limitelor nivelurilor de constituire a rezervelor de mobilizare în industrie pe o perioadă de 30 de zile aferentă realizării nivelului de operaționalizare.

Rezultate așteptate

Menținerea în stare permanentă de funcționare, prin conservare și/sau securizare, în baza prevederilor legislației naționale de pregătire a economiei și a teritoriului pentru apărare, a acelor linii de fabricație de interes strategic național, desemnate capacități pentru apărare în industrie sau capacități strategice potrivit Legii nr. 232/2016 privind industria națională de apărare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, a căror întreținere, este afectată, în special, de absența comenzilor, să fie susținută prin alocări bugetare și/sau subvenționare de la bugetul de stat.

Retehnologizarea fluxurilor tehnologice ale agenților economici din domeniul fabricării tehnicii de artilerie, armamentului individual, munițiilor, produselor, sistemelor optice și optoelectronice destinate armamentului individual.

Relansarea activității de cercetare, dezvoltare, inovare la nivelul agenților economici din domeniul fabricării tehnicii de artilerie, armamentului individual, munițiilor, produselor, sistemelor optice și optoelectronice destinate armamentului individual prin creșterea alocațiilor bugetare precum și din resurse proprii destinate acestui scop.

Asigurarea pe cât posibil a nivelului minim de încărcare a capacităților productive a agenților economici specializați în domeniul fabricării tehnicii de artilerie, armamentului individual, munițiilor, produselor/sistemelor optice și optoelectronice destinate armamentului individual astfel încât la încheierea fiecărui an financiar activitatea din exploatare să nu înregistreze pierderi.

Ținte 2030

Potrivit programelor de înzestrare ale FSNA se va acționa cu prioritate pentru:

- ✓ creșterea semnificativă a producției de lovituri cal. 122 mm reactive cu bătaie normală și cu bătaie mărită. Identificarea posibilităților de asimilare în producție internă a motoarelor de marș (licență, cooperare industrială și tehnologică etc.);
- ✓ Dezvoltarea altor categorii de lovituri reactive în sistem MLRS (Multi Launcher Rocket Systems)
- ✓ reluarea producției pentru lovitura cal. 152 mm cu proiectil exploziv;
- ✓ creșterea semnificativă a producției de lovituri cal. 82mm explozivă, 120mm explozivă etc.;
- ✓ urgentarea intrării în producție a munițiilor aflate în curs de omologare: lovituri cal. 30 mm, lovituri cal. 35 mm, lovituri cal. 35 mm AHEAD lovituri cal. 25 mm;
- ✓ creșterea semnificativă a producției de muniții pentru armamentul individual, încă aflat în înzestrare (cartuș cal. 7,62mm pe bandă, cartuș cal. 12,7x99mm pe bandă, lovitură 40x47mm pentru aruncătorul adaptat etc.);
- ✓ omologarea munițiilor standard NATO pentru armamentul individual;
- ✓ asimilarea în fabricație a loviturilor cal. 155 mm;
- ✓ achiziționarea unei noi linii de fabricație concomitent cu asimilarea în fabricație de diferite tipuri de lovituri cal. 120 mm;
- ✓ asimilarea în fabricație a aparaturii de vedere și ochire pe timp de noapte echipată cu intensificatori de imagine generația 3 și 3+ și cu senzori termali de 12 și 17 microni.

Obiective specifice

Obiectivele specifice în domeniul producției tehnicii de artilerie, armamentului individual, munițiilor, produselor, sistemelor optice și optoelectronice destinate armamentului individual, conexe cu programele de înzestrare ale MAPN, precum și cu programele celorlalte forțe din cadrul FSNA, sunt următoarele:

- 2.1. Proiectarea, fabricarea, testarea și omologarea la nivel de sistem a armamentului și muniției cal. 5.56 mm standard NATO. Evaluarea oportunităților de dezvoltare/realizare și formularea de propuneri către FSNA cu privire la calibrul 6.8 mm;
- 2.2. Analiza oportunității concentrării în cadrul unor operatori economici desemnați privind dezvoltarea/modernizarea unor linii de producție pentru subansamble critice (ex.: capse, turnătorii pentru aliaje speciale folosite pentru țevi, etc.);
- 2.3. Realizarea centrului național de mentenanță de nivel industrial pentru armamentul individual standard non-NATO, respectiv NATO;
- 2.4. Realizarea infrastructurii necesare trecerii graduale la fabricarea armamentului individual conform standardelor NATO;
- 2.5. Realizarea, pe platformele industriale din cadrul unor operatori economici a infrastructurii necesare efectuării testelor de omologare a munițiilor pentru armamentul individual conform standardelor NATO (*Multi-calibre MOPI for 5.56 mm, 7.62 mm, 9 mm and 12.7 mm ammunition*);

- 2.6. Implementarea tuturor standardelor și procedurilor NATO necesare pentru marcarea muniției calibrele 5.56 mm și 12.7 x 99 mm standard NATO cu simbolul de identificare a muniției NATO și simbolul de identificare pentru interschimbabilitate a muniției NATO;
- 2.7. Realizarea centrului național de mentenanță de nivel industrial pentru sistemele optice și optoelectronice destinate armamentului individual și a unei capacități de fabricație pentru aparatură de vedere și ochire pe timp de noapte echipată cu intensificatori de imagine generația 3 și 3+ și cu senzori termali de 12 și 17 microni;
- 2.8. Realizarea de parteneriate strategice cu producători externi care dețin tehnologii avansate necesare pentru dezvoltarea armamentului de infanterie cal. 5.56 mm, cal. 9 mm și cal. 12,7 mm standard NATO;
- 2.9. Crearea pe platforma industrială de la Uzina Mecanică Plopeni S.A. a unui centru de prelucrări la cald, forjare, tratamente termice, uzinare pentru produse speciale destinate industriei de armament și muniție;
- 2.10. Realizarea Centrului de Excelență pentru modernizarea producției de muniții de calibru mare și dezvoltarea de capacități de producție pentru muniție standard NATO prin încheierea unor parteneriate între operatori economici români și parteneri strategici (ex. Aplicarea Memorandumului între C.N. Romarm S.A. prin filialele S. UPS Dragomirești S.A., S.Uzina Mecanică Plopeni S.A. și S. Tohan S.A. cu General Dynamics);
- 2.11. Fabricarea tuturor tipurilor de muniție pentru toate tipurile de armă aflate în dotare și care vor intra în înzestrare.

OG 3. Transformarea și revitalizarea capacităților de producție din domeniul blindatelor, autovehiculelor, tractoare pentru artilerie și rachete

Provocări

În ceea ce privește fabricația de tehnică blindată în România capabilitățile actuale de reparații nu sunt în prezent în măsură să asigure executarea volumului de reparații necesar pentru tehnica blindată din dotarea armatei.

Menținerea în stare de operativitate a tehnicii blindate existente concomitent cu aplicarea unor concepte și planuri de modernizare pentru prelungirea duratei de exploatare; anticiparea și asigurarea mentenanței pentru tehnică blindată nou intrată în înzestrare.

Asigurarea creării în cadrul centrelor de mentenanță a unor structuri specializate în executarea mentenanței operative a tehnicii blindate, în cooperare cu structurile de mentenanță ale MAPN pentru repunerea în stare de funcționare a tehnicii lovite de focul inamicului pe timpul acțiunilor militare.

Rezultate așteptate

Menținerea acelor capacități de producție capabile să se reorganizeze astfel încât să poată satisface nevoile imediate și să se re tehnologizeze și să participe la proiecte comune în perspectiva inițierii, pe termen mediu și lung, a noi programe de înzestrare.

Retehnologizarea graduală pentru sporirea competitivității inclusiv pe piețele externe și asocierea furnizorilor tradiționali, inclusiv cu firme cu capital privat din industria națională pentru a putea face față provocărilor actuale și viitoare.

Dezvoltarea unor colective de proiectare pe domenii de interes în vederea reorientării către tehnologii duale (civil-militare) și acordării unei mai mari atenții posibilităților de transformare a tehnicii militare excedentare în echipamente utile în caz de intervenții la calamități și dezastre.

Ținte 2030

Programele la care pot participa operatorii economici de stat și cu capital privat din industria națională de apărare care dețin capacități de producție și fabricație din domeniul blindatelor, autovehiculelor, tractoarelor pentru artilerie și rachete:

- ✓ Fabricare "Transportor blindat pentru trupe PIRANHA 5 (TBT 8X8)" etapa II și III;
- ✓ Proiectare, fabricare, testare, omologare și mentenanță „Transportor blindat pentru trupe flotabil (TBT 8X8)”;
- ✓ Fabricare, testare, omologare și mentenanță "Autovehicul tactic blindat tip ușor - ATBTU”;
- ✓ Modernizare și mentenanță „Mașină de luptă a infanteriei pe șenile - MLI-84M „Jderul”;
- ✓ Fabricare, testare, omologare și mentenanță „Mașină de luptă a infanteriei pe șenile - MLI (odată cu achiziția unui nou produs);
- ✓ Mentenanță "Mașină de luptă a vânătorilor de munte - MLVM”;
- ✓ Mentenanță "Transportor blindat pentru trupe - TAB 77”;
- ✓ Mentenanță "Transportor blindat pentru trupe-cercetare - TAB-C79”;
- ✓ Mentenanță transportor blindat de trupe 8x8 PIRANHA 3 și PIRANHA 5;
- ✓ Testare, omologare și mentenanță „Tanc principal de luptă”;
- ✓ Testare, omologare și mentenanță Obuzier 155mm autopropulsat pe șenile (după finalizarea procedurilor de achiziție);
- ✓ Testare, omologare și mentenanță Obuzier 155mm autopropulsat pe roți/tractat;
- ✓ Mentenanță șasiu tun antiaerian „GEPARD”.
- ✓ Alte programe de interes pe care le pot dezvolta operatorii economici de stat sau cu capital privat în funcție de capacitățile de producție și fabricație din domeniul blindatelor, autovehiculelor și tractoarelor.

Obiective specifice

- 3.1. Reorganizarea societăților cu capital de stat din domeniul vehiculelor militare de luptă pe roți și șenile ținând cont în principal, de:
 - i. necesarul estimat de mentenanță de nivel fabrică pentru perioada ce face obiectul strategiei corelat cu posibilitățile de finanțare ale acestuia;
 - ii. Planul de mobilizare a economiei naționale pentru apărare (PMENA) (actualizat conform modificărilor cererilor FSNA sau a posibilităților de realizare a sarcinilor de către operatorii economici, cu identificarea unor soluții pentru consolidarea măsurilor defensive naționale în flancul regional estic;

- iii. redimensionarea capacităților de producție pe baza cerințelor și estimărilor prognozate;
 - iv. refacerea lanțului furnizorilor pe orizontală pentru a asigura astfel securitatea aprovizionării.
- 3.2. Crearea unor centre de excelență pe categorii și tipuri de tehnică, cu baze regionale inclusiv prin parteneriate de tip Public - Privat, astfel încât să se asigure un grad cât mai mare de încărcare al capacităților de producție și pe o gamă cât mai diversificată de echipamente. Crearea acestor centre specializate pentru vehiculele militare pe roți, șenile și pentru tractoare de artilerie și rachete va trebui să asigure atât mentenanța produselor aflate în înzestrare dar și posibilitatea modernizării;
- a) Crearea unor centre de mentenanță specializate pentru :
 - i. vehicule militare pe roți;
 - ii. vehicule militare pe șenile;
 - iii. tractoare de artilerie și rachete;
 - b) Consolidarea compartimentelor de cercetare-dezvoltare atât pentru modernizarea produselor existente, cât și pentru realizarea unor produse noi, eventual prin atragerea și cooptarea în cadrul proiectelor a unor parteneri externi cu experiență în domeniu.
- 3.3. Dezvoltarea de inițiative bilaterale pe baza unor cooperări industriale europene. Participarea României la programe de cooperare bazate pe cercetare-dezvoltare, desfășurate în comun de cel puțin două state membre și având drept obiectiv elaborarea unui produs nou, potrivit legislației europene
- 3.4. Corelarea necesarului planificat de vehicule militare de luptă pe roți, șenile, tractoare pentru artilerie și rachete din Planul de Înzestrare a Armatei României cu programele la care pot participa operatorii economici de stat și cu capital privat din industria națională de apărare în vederea proiectării, fabricării, testării, omologării și mentenanței echipamentelor.

OG 4. Transformarea și revitalizarea capacităților de producție din domeniul aeronautic

Provocări

Țara noastră are o tradiție considerabilă în ceea ce privește capacitățile de producție din domeniul aeronautic. Revitalizarea și dezvoltarea acestor capacități reprezintă o provocare pentru operatorii economici de stat și privați, în contextul mai larg al relansării industriei aeronautice și creării a numeroase locuri de muncă.

Comaniile românești din acest domeniu au nevoie de o atenție sporită tocmai datorită potențialului crescut pe care îl are această industrie specifică. Este necesar un pachet de intervenții comprehensiv care să cuprindă: investiții în educație și formare, încheierea unor parteneriate public-privat, finanțarea cercetării-dezvoltării de tehnologii noi, inovare, utilizarea fondurilor UE, îmbunătățirea cadrului legal.

Rezultate așteptate

Investiții în programe de educație și formare tehnică pentru a pregăti specialiști în domeniul aeronautic.

Colaborarea între guvern și companii private pentru accelerarea dezvoltării tehnologice și atragerea de investiții în infrastructura necesară pentru industrie.

Încurajarea și finanțarea cercetării și dezvoltării în tehnologii noi, cum ar fi materialele compozite sau sistemele de propulsie avansate, astfel încât România să poată accede în acest domeniu.

Participarea la programe internaționale de cooperare în domeniul aeronautic și al apărării în general.

Îmbunătățirea cadrului legal și de politică publică pentru a facilita activitățile din industria aeronautică și aerospațială, precum și susținerea inițiativelor de revitalizare prin demersuri comune de promovare.

Ținte 2030

Realizarea și finanțarea de programe naționale de dezvoltare pentru sisteme de arme care să fie realizate de industria aeronautică română, independent sau în cadrul unor programe de parteneriat/colaborări industriale:

- ✓ Program de vehicule fără pilot la bord/autonome terestre, aeriene și navale;
- ✓ Program dezvoltare/modernizare avion IAR-99;
- ✓ Program de realizare și adaptare la cerințele FSNA a unui nou elicopter multirol modern;
- ✓ Programul ”Drona românească”;
- ✓ Program de întreținere, reparații, revizie generală și modernizare pentru avioanele platformelor aeriene cu destinație militară;
- ✓ Modernizare tehnologică care să permită asimilarea mentenanței/reparațiilor la platformele aeriene și sistemelor de arme asociate, nou intrate în înzestrarea instituțiilor din FSNA;
- ✓ Producerea, integrarea, testarea, omologarea de muniții specifice, în colaborare cu parteneri externi.

Obiective specifice

- 4.1. Modernizarea tehnologică care să permită asimilarea mentenanței/reparațiilor la platformele aeriene și sistemelor de arme asociate, nou intrate în înzestrarea instituțiilor din FSNA;
- 4.2. Transfer tehnologic în domeniul sistemelor de zbor fără pilot pentru echipamentele pe care MAPN vizează să le achiziționeze;
- 4.3. Dezvoltarea componentei de proiectare: proiectarea tehnologică pentru piese metalice, nemetalice și compozite; proiectarea și fabricația de dispozitive și gabarite; elaborarea de programe CNC; proiectarea tehnologică pentru asamblare; inspecția CMM; tratamente termice; acoperiri de suprafață și vopsire;
- 4.4. Asigurarea logisticii necesare în vederea creșterii eficienței și productivității muncii, precum și pentru a îndeplini noi cerințe tehnologice;
- 4.5. Susținerea dezvoltării capacităților de fabricare, producție, integrare, testare și mentenanță a motoarelor de avion, precum și a cercetării-dezvoltării-inovării în acest domeniu, inclusiv prin dezvoltarea de scheme de ajutor de stat pentru sprijinirea investițiilor în domeniul aeronautic;
- 4.6. Realizarea unor programe naționale precum ”Drona românească”, inclusiv prin încheierea unor parteneriate strategice cu firme internaționale de renume din acest domeniu;
- 4.7. Realizarea și operaționalizarea centrului de instruire operatori de UAV-uri;

- 4.8. Stabilirea de către forțele SNA a unui necesar planificat de tehnică din domeniul aeronautic și aerospațial pentru următorii 6 ani pentru a genera o perspectivă clară în domeniu;
- 4.9. Stabilirea alocărilor bugetare ale FSNA pentru următorii 6 ani pentru achiziționarea de tehnică din domeniu aeronautic și aerospațial;
- 4.10. Susținerea dezvoltării capacităților strategice destinate întreținerii, reparațiilor, reviziilor generale și modernizării platformelor aeriene militare.

OG 5. Revitalizarea capacităților de producție din domeniul naval

Provocări

În scopul revitalizării capacităților de producție este crucial ca domeniul naval să se adapteze la schimbările globale, să se investească în tehnologie, să se dezvolte specializarea și să se găsească soluții sustenabile pentru viitorul industriei navale.

Cele trei direcții cărora trebuie să le răspundă domeniul naval din industria de apărare sunt:

- Necesitatea stimulării inovației și a competitivității în industria de construcții navale pentru a rămâne relevantă pe piața globală.
- Construirea de nave militare maritime și fluviale proprii - o investiție care necesită planificare atentă și strategii de dezvoltare pe termen lung.
- Cooperarea între companiile românești și cele străine pentru a dezvolta tehnologii avansate și pentru a îmbunătăți procesele de producție.

La nivel național, industria navală românească are un impact major asupra economiei: asigură locuri de muncă pentru aproximativ 20.000 de angajați, iar cifra de afaceri realizată de șantierele navale reprezintă 1% din Produsul Intern Brut. Datorită șantierelelor navale care funcționează în România, țara noastră se situează printre primele 5 țări europene producătoare de nave, având de asemenea, un număr semnificativ de personal implicat și în proiectarea și construcția de nave militare.

Oportunitățile pe care ar trebui să le fructificăm sunt: poziția geografică, tradiția în construcția navală, crearea unui centru regional de mentenanță.

Cu toate acestea, măsurile vizate în cadrul Strategiei sunt dependente inclusiv de programele majore de înzestrare pe care MAPN le va derula în domeniul naval.

Rezultate așteptate

Șantierele navale din România trebuie să devină principalul furnizor pentru construcția și dotarea de platforme navale noi, precum și pentru mentenanță pentru navele Forțelor Navale Române.

Atragerea tinerilor către meseriile din șantier și dezvoltarea unor capacități de proiectare bazate în exclusivitate pe absolvenți ai facultăților românești, care au putut realiza integrarea noilor tehnologii, reprezintă în continuare puncte forte ale României în industria navală europeană, inclusiv cea militară. Dezvoltarea unor companii medii și mici în jurul marilor șantier navale care pot oferi servicii și echipamente, atât pentru șantierele navale românești cât și pentru alte industrii, inclusive la export, contribuie la obținerea unui avantaj competitiv important.

Ținte 2030

Prioritizarea cercetării în domeniul naval militar pe acele domenii care pot deveni capacități de nișă ale industriei navale militare românești la nivel regional și european.

Cooptarea capacităților private de proiectare în cadrul programelor de cercetare-dezvoltare navală militară și realizarea unor parteneriate pe termen lung între acestea.

Realizarea a două *cluster* navale pe Dunăre (Brăila-Galați-Tulcea) și la Marea Neagră (Constanța-Mangalia) care să dezvolte relațiile de colaborare între producători, beneficiari, entități de reglementare și sistemul educațional este esențială pentru exploatarea avantajelor competitive de către companiile românești.

Obiective specifice

Următoarele obiective specifice sunt vitale pentru dezvoltarea actualelor capacități de cercetare, inovare, proiectare și producție navale militare prin care România să-și asigure nevoile interne și să devină un furnizor important de nave militare complexe, moderne și competitive:

5.1. Stimularea investițiilor privind dezvoltarea pe teritoriul național a unor capacități de proiectare, dezvoltare și producție duale, civile și militare, la nivelul dezvoltării tehnologice mondiale;

5.2. Stimularea investițiilor în cercetare și tehnologie navală militară prin întărirea cooperării între marile companii străine cu investiții pe teritoriul național și sistemul național de apărare, inclusiv prin accesarea fondurilor europene;

5.3. Sprijinul autorităților naționale și locale pentru dezvoltarea Clusterului Naval Militar Dunărea de Jos (Brăila-Galați-Tulcea) și a Clusterului Naval Militar Marea Neagră (Constanța-Mangalia). Stimularea dezvoltării cu ajutorul acestor cluster a unei piețe regionale, inclusiv prin crearea unor parteneriate industriale navale militare cu statele din regiune;

5.4. Întărirea cooperării institutelor de proiectare și a universităților de profil cu instituțiile din FSNA pentru crearea unor capacități românești de cercetare-dezvoltare și proiectare în domeniul naval militar;

5.5. Constituirea unor Centre Naționale de Mentenanță, Reparații și Modernizare Navale Militare care să devină Centre de Excelență regionale disponibile pentru nevoi interne, pentru Forțele Navale din statele riverane Mării Negre și pentru navele militare NATO și UE care îndeplinesc misiuni în Marea Neagră;

5.6. Sprijinirea operatorilor economici mici și mijlocii din România implicați în cooperarea orizontală cu șantierele navale militare în vederea generării de noi locuri de muncă, eficientizării și asigurării siguranței lanțurilor de aprovizionare și pentru susținerea dezvoltării tehnologice. Stimularea și facilitarea accesului acestor firme la fondurile europene;

5.7. Măsuri pentru o mai bună conectare a industriei navale militare românești la cea europeană care să stimuleze cooperarea la nivel național și multinațional și dezvoltarea piețelor internă și externă. Stimularea îndeplinirii standardelor NATO și facilitarea accesului la tehnologii și cunoștințe dintre cele mai performante;

5.8. Exploatarea potențialului inițiativelor industriale militare ale UE (EDF, EDIRPA, PESCO, EDIS, CARD, ASAP și ESA) prin participarea industriei navale militare românești la proiecte europene, atât în domeniul producției cât și al cercetării, dezvoltării și proiectării.

OG 6. Transformarea și revitalizarea capacităților de producție pentru realizarea mentenanței sistemelor și produselor militare

Provocări

În contextul transformării digitale, sunt necesare eforturi semnificative pentru modernizarea și optimizarea capacităților de producție în domeniul mentenanței sistemelor și produselor militare. Acest proces implică utilizarea tehnologiilor digitale, automatizarea și îmbunătățirea fluxurilor informaționale.

Industria de apărare trebuie să răspundă următoarelor provocări:

- Capacitatea de a utiliza senzori și tehnologii de monitorizare predictivă pentru a detecta în avans potențialele defecțiuni ale echipamentelor;
- Implementarea automatizării în procesele de mentenanță, astfel încât roboții și sistemele autonome să poată efectua inspecții, reparații și întreținere;
- Deținerea unei evidențe detaliate a tuturor echipamentelor militare, inclusiv istoricul de mentenanță, piesele de schimb utilizate și procedurile de reparație;
- Asigurarea unei instruirii de calitate a personalului de mentenanță;
- Utilizarea de aplicații mobile și alte tehnologii digitale care pot ajuta la ghidarea tehnicilor de mentenanță și la accesul rapid la informații relevante;
- Menținerea unei colaborări cu furnizorii.

Rezultate așteptate

Modernizarea și extinderea infrastructurii existente pentru a susține activitățile de mentenanță și producție la standardele NATO.

Integrarea tehnologiilor avansate și a proceselor inovative în producție și mentenanță pentru a îmbunătăți eficiența și a reduce timpul de inactivitate.

Formarea și specializarea forței de muncă în domeniu pentru a asigura o mentenanță de înaltă calitate și o producție eficientă.

Stabilirea de parteneriate cu alte țări și organizații internaționale pentru schimb de cunoștințe, experiență și bune practici.

Investiții în cercetare și dezvoltare pentru a crea soluții noi și sustenabile în domeniul industriei de apărare.

Promovarea utilizării energiei regenerabile și a practicilor sustenabile în toate etapele de producție și mentenanță.

Ținte 2030

Asigurarea unor capacități de mentenanță viabile în cadrul industriei naționale de apărare, care să fie în măsură să realizeze lucrările necesare pentru refacerea stării tehnice a echipamentelor militare, atât pe timp de pace, criză, cât și pe timp de război.

Asigurarea lucrărilor de mentenanță pentru tehnica din dotarea Armatei Române va fi structurată pe următoarele domenii:

- a) armamentul individual;
- b) tehnică de artilerie și rachete;
- c) aparatură sisteme optice și optoelectronice;
- d) blindate, automobile și tractoare;
- e) tehnică și echipamente de aviație;
- f) tehnică și echipamente de marină;
- g) echipamente de comunicații și informatică;

Din perspective înzestrării structurilor de forțe din Armata României cu noi mijloace de luptă, este necesar ca industria de apărare să asigure în viitor mentenanță pentru: noile tipuri de tancuri principale de luptă; obuzierul autopropulsat /tractat de 155 mm; autovehicule tactice blindate de tip ușor; mașină de luptă a infanteriei pe șenile; noile tipuri de platforme aeriene și navale; noile tipuri de vehicule fără pilot la bord intrate în dotarea FSNA; tehnica și echipamente de comunicații, informatică, ș.a..

Obiective specifice

- 6.1. Elaborarea și aprobarea unor planuri comune FSNA-industrie națională de apărare cu stabilirea clară a atribuțiilor fiecăreia în domeniul mentenanței;
- 6.2. Identificarea operatorilor economici care să execute lucrări de mentenanță la stațiile și autostațiile cu salt în frecvență;
- 6.3. Desemnarea de Centre de Mentenanță care să asigure:
 - integrarea produselor/echipamentelor ce urmează să intre în înzestrarea FSNA, pe bază de coproducție, cooperare și cooperare industrială și tehnologică (cu invocarea art. 346 din TFUE);
 - fabricația de echipamente și produse pentru FSNA;
 - modernizarea produselor/echipamentelor din înzestrarea FSNA;
 - realizarea mentenanței.
- 6.4. Desemnarea unui centru național de reparații și întreținere cu capital majoritar românesc (privat, de stat sau mixt) pentru fiecare domeniu, inclusiv pentru platforme de apărare complexe (avioane, elicoptere, nave de luptă, rachete și sisteme de lansare rachete, vehicule blindate);
- 6.5. Pentru contractele de achiziție (inclusiv cele de tip „G2G”) a tehnicii de luptă ce va intra în dotarea structurilor FSNA este prioritar a se analiza modalitatea de implicare a industriei naționale de apărare, inclusiv obținerea de tehnologii în cadrul acordurilor de cooperare industrială și tehnologică, pentru:
 - Documentația tehnică descriptivă și de reparație/mentenanță pentru toate nivelurile: „O”- Operațional, „I” - Intermediar și „D” -depot / uzinal;
 - Cursuri de instruire pentru personalul Centrului de Mentenanță care va executa în țară lucrările de reparație a tehnicii de luptă;
 - Testerele/Dispozitivele specifice de verificare a platformei de luptă livrate cat și a primelor 10 subansamble ale acesteia care se defectează mai des și pentru care tehnica primită poate deveni mai des neoperațională;
 - Lista pieselor de schimb care intră în configurația platformei livrate cat și fabricantul acestora.
- 6.6. Asigurarea sprijinului financiar pentru desfășurarea acțiunilor de mentenanță pentru operatorii cu sarcini la mobilizare și asigurarea constantă de resurse financiare pentru capitol bugetar destinat bunurilor și serviciilor (mentenanței)prin îndeplinirea planurilor de conservare și/sau securizare..

OG 7. Dezvoltarea capacităților în vederea realizării și integrării sistemelor de comunicații și informatică, de comandă-control, realizării de software și securitate cibernetică destinată FSNA

Provocări

Provocările în realizarea și integrarea sistemelor de comunicații și informatică în domeniul industriei naționale de apărare sunt multiple și complexe.

Industria națională de apărare trebuie să răspundă următoarelor provocări:

- Protejarea infrastructurii critice împotriva atacurilor cibernetice prin criptarea sistemelor de comunicații pentru a proteja informațiile sensibile. Protejarea împotriva amenințărilor precum malware, phishing ș.a. necesită măsuri de securitate robuste și actualizări constante.
- Asigurarea comunicării eficiente între diferitele componente ale sistemelor (de exemplu, radar, sateliți, vehicule aeriene sau terestre) este dificilă din cauza diversității protocoalelor și a standardelor. Integrarea trebuie să permită schimbul de date și comenzi fără probleme. De asemenea, coordonarea și integrarea diferitelor sisteme și platforme pentru a asigura o comunicare eficientă și fără întreruperi între diferitele instituții, agenții și departamente este o provocare majoră.
 - Depășirea unor obstacole privind Integrarea diferitelor tehnologii (hardware, software, rețele). Arhitectura trebuie să fie scalabilă și flexibilă pentru a permite actualizări și extensii viitoare;
 - Odată cu evoluția tehnologiei, sistemele trebuie să fie proiectate astfel încât să poată fi actualizate și adaptate la noi amenințări și cerințe, să respecte standardele și să fie compatibile cu cele existente. Diferențele între echipamentele produse de diferiți furnizori pot complica integrarea;
 - Există diferențe semnificative între regiunile UE în ceea ce privește infrastructura digitală, ceea ce poate afecta implementarea și eficiența sistemelor de comunicații la nivel național și european;
 - Asigurarea unui număr suficient de lucrători calificați și păstrarea lor în sectorul industriei naționale de apărare este o provocare, în special în contextul unei piețe globale competitive pentru talentele în domeniul IT.

În urma analizei situației actuale a industriei de apărare din domeniile comunicații și informatică rezultă :

- o discrepanță mare între nevoia de dotare cu sisteme de comunicații, informatică, comandă-control, software și securitate cibernetică a structurilor de forțe din cadrul FSNA, programele de achiziții și implicarea industriei românești privind producția acestor sisteme;
- inexistența unor proceduri specifice de licitație a sistemelor de comunicații și informatică sau a unor componente specifice, care să permită și să stimuleze și accesul operatorilor naționali la astfel de licitații.

Pentru producția și modernizarea de tehnică de comunicații și informatică, în țară, ar trebui să existe o politică și o strategie de producție la nivel național a acestor echipamente.

Rezultate așteptate

Implementarea de sisteme avansate de comunicații și informatică.

Integrarea eficientă a sistemelor de comandă-control ar trebui să conducă la o coordonare mai bună și la o reacție rapidă în situații de criză.

Sistemele dezvoltate trebuie să fie flexibile și să poată fi adaptate rapid la noi amenințări și tehnologii emergente.

O mai bună colaborare interinstituțională și încheierea unor protocoale de colaborare pentru furnizarea de informații între instituțiile publice și între instituțiile publice și partenerii partenerii internaționali pentru a asigura o apărare comună eficientă.

Dezvoltarea de programe de formare pentru specialiștii în IT și securitate cibernetică, pentru a asigura menținerea unui nivel înalt de expertiză în domeniu.

Stimularea cercetării și inovației în domeniul tehnologiilor din domeniul comunicațiilor și informaticii, pentru a rămâne la curent cu cele mai recente dezvoltări și pentru a le implementa în mod proactiv.

Ținte 2030

Dezvoltarea programelor de digitalizare în cadrul unor instituții din cadrul FSNA;

Implementarea unor programe de cercetare în domeniul comunicațiilor și informaticii;

Dezvoltarea echipamentelor grele și a infrastructurii defensive, cu accent pe extinderea capacităților de producție militară, în special în ceea ce privește echipamentele pentru apărarea teritorială și fortificarea capacităților de rezistență la nivel național;

Stimularea fabricării în România a componentelor de comandă-control, comunicații, informatică, supraveghere, recunoaștere și achiziția de ținte.

Obiective specifice

- 7.1. Creșterea investițiilor în programele de cercetare - dezvoltare cu aplicabilitate în zona de apărare națională realizate în România cu obiectivul transformării acestora în programe de achiziție pentru structurile FSNA;
- 7.2. Alocarea de bugete și crearea de către MEAT de programe naționale de cercetare-dezvoltare în domeniul comunicațiilor și informaticii (și nu numai), în special a sistemelor definite de legislația națională ca reprezentând interes esențial de securitate/ apărare;
- 7.3. Sprijin în transformarea digitală a instituțiilor din cadrul FSNA și a companiilor din industria națională de apărare:
 - Utilizarea documentelor electronice în locul documentelor pe hârtie: contracte, documente interne etc.; folosirea semnăturii electronice calificate, echivalentă din punct de vedere juridic cu semnătura olografă; folosirea arhivării electronice cu valoare legală; utilizarea documentelor de muncă în format electronic, semnate cu semnătura electronică calificată și arhivate electronic; integrarea mecanismelor de semnătură electronică și arhivare electronică în sistemele utilizate (ERP, CRM, BPM

etc.); digitizarea documentelor pe hârtie și consultarea lor în formă electronică.

- 7.4. Asigurarea componentei locale și posibilitatea dezvoltării unui ecosistem de companii cu diferite capacități în domeniul comunicațiilor și informaticii;
- 7.5. Asigurarea cerințelor de interoperabilitate, intercomunicare și interoperabilitate, conform standardelor NATO;
- 7.6. Sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii pentru fabricarea în țară a mijloacelor de comunicare de date, voce și video, a mijloacelor necesare realizării de rețele de comunicații și internet rapid, a comunicațiilor prin satelit;
- 7.7. Dezvoltarea în România a tehnicii care să asigure ducerea acțiunilor de luptă specifice războiului electronic;
- 7.8. Pentru asigurarea protecției infrastructurilor de comunicații civile și militare este nevoie de dezvoltarea operatorilor economici cu capacități în domeniul securității cibernetice, inclusiv prin asigurarea sprijinului financiar prin granturi sau scheme de ajutor de stat;
- 7.9. Dezvoltarea unui mecanism național de verificare a criptărilor sistemelor de comunicații.

OG 8. Dezvoltarea antreprenoriatului și a întreprinderilor mici și mijlocii

Provocări

Dezvoltarea antreprenoriatului este un proces strategic care încorporează diverse instrumente care se concentrează pe dezvoltarea abilităților viitorilor antreprenori.

IMM-urile din industria de apărare trebuie să rămână competitive, să concureze cu companii multinaționale și să fie interesate de posibilele parteneriate și colaborări. Colaborarea cu alte IMM-uri, instituții de cercetare și companii mari poate aduce avantaje competitive, fiind esențială dezvoltarea de parteneriate strategice ce poate facilita accesul la resurse și expertiză.

IMM-urile trebuie să se adapteze la cerințele de securitate și calitate impuse de industria de apărare. Participarea la licitații pentru contracte de apărare necesită cunoaștere profundă a reglementărilor și a cerințelor specifice.

IMM-urile trebuie să investească în soluții de securitate cibernetică pentru protejarea datelor și a infrastructurii, să dezvolte soluții de securitate robuste.

Există provocări legate de menținerea personalului calificat; astfel, IMM-urile trebuie să investească în formarea și dezvoltarea angajaților.

Rezultate așteptate

Dezvoltarea IMM-urilor existente prin adăugarea de competențe în realizarea de produse și echipamente pentru industria de apărare;

Încurajarea persoanelor cu experiență în industria de apărare să facă pasul către antreprenoriat;

Stimularea consultărilor cu sectorul privat în sensul promovării cooperării dintre public și privat;

Crearea unui mediu concurențial propice susținerii start-up-urilor din industria de apărare.

Ținte 2030

Dezvoltarea antreprenoriatului în industria de apărare prin crearea unor programe sustenabile;

Furnizarea de consiliere cu privire la o gamă largă de programe, măsuri și instrumente de finanțare de la nivelul UE, de la nivel național și de la nivel regional;

Instituirea de scheme de ajutor de stat destinate IMM-urilor din domeniul industriei de apărare;

Utilizarea unor instrumente financiare specifice, împrumuturi cu dobândă mică, garantate de stat.

Obiective specifice

- 8.1. Valorificarea experienței IMM-urilor din industria de apărare în ceea ce privește finanțarea (GRANTURI, Fonduri Europene, credite bancare etc.), în vederea accesării unor programe cu impact pentru industria de apărare;
- 8.2. Identificarea de zone vulnerabile ale lanțului de aprovizionare și includerea acestora în call-uri special concepute;
- 8.3. Dezvoltarea colaborării dintre MEAT, IMM-uri și industria de stat prin inițierea unor consultări între MEAT, industria de stat și sectorul privat în vederea identificării mecanismelor concrete prin care se pot impulsiona cooperările dintre public și privat, investițiile în industria națională de apărare, precum și eventualele modificări legislative;
- 8.4. Valorificarea spațiilor excedentare din industria de apărare în interesul comun al societăților de stat și al celor private care concură la realizarea produselor din industria de apărare;
- 8.5. Încurajarea IMM-urilor de a acoperi lanțurile de aprovizionare pentru societățile din industria de apărare;
- 8.6. Folosirea IMM-urilor care activează în domenii tehnice cum ar fi, construcții de utilaje, matrițe, realizarea de produse de larg consum pentru acoperirea nevoii de subansamble, componente și utilaje;
- 8.7. Realizarea Programului Afacere deținută de veteran (Veteran- Owned Business) și a Programului Afacere deținută de o femeie (Women - Owned Business).
- 8.8. Încurajarea și sprijinirea IMM-urilor pentru a deveni parteneri/subcontractori/furnizori pentru marile companii care sunt desemnate contractanți ai Ministerului Aparării Naționale

OG 9. Dezvoltarea domeniului cercetării - dezvoltării - inovării

Provocări

Provocările în domeniul cercetării, dezvoltării și inovației în industria de apărare reflectă dinamica rapidă a tehnologiilor și necesitățile de securitate contemporane.

Industria de apărare trebuie să fie capabilă să răspundă rapid la schimbările în peisajul amenințărilor globale, cum ar fi agresiunea militară a Rusiei împotriva Ucrainei, care a evidențiat nevoia de a investi în tehnologii de apărare și securitate.

Identificarea și dezvoltarea tehnologiilor critice pentru securitate și apărare, inclusiv tehnologiile disruptive emergente, sunt esențiale pentru menținerea avantajului strategic.

Creșterea colaborării internaționale pentru investiții comune în cercetare și dezvoltare.

Asigurarea finanțării adecvate și a investițiilor în cercetare și dezvoltare este o provocare constantă, având în vedere costurile ridicate asociate cu inovația în domeniul apărării.

Integrarea tehnologiilor emergente, cum ar fi inteligența artificială și automatizarea, necesită noi standarde de protecție și contra-măsuri.

Aceste provocări necesită o abordare strategică și inovatoare pentru a asigura că industria de apărare poate răspunde eficient la nevoile de securitate ale prezentului și viitorului.

Rezultate așteptate

Creșterea vizibilității internaționale a cercetării românești și transferul rezultatelor în economie și societate, ameliorarea substanțială, calitativă și cantitativă a performanței capitalului uman din cercetare, inclusiv prin dezvoltarea unor poli de excelență;

Creșterea competitivității economiei românești prin promovarea inovării cu impact efectiv la nivelul operatorilor economici, accelerarea transferului tehnologic, deplasarea accentului spre exerciții de rezolvare a problemelor complexe cu aplicabilitate directă, stimularea parteneriatelor cu firmele din sectoarele producției și serviciilor pe baze competitive, crearea de centre de competență și platforme tehnologice;

Consolidarea autonomiei tehnologice și dezvoltarea capacităților interne de cercetare, dezvoltare tehnologică și inovare, în paralel cu participarea la programele europene de apărare.

Ținte 2030

Încheierea de parteneriate între MEAT cu principalele entități active atât din zona militară, cât și din cea civilă (universități și instituții academice, institute de proiectare și cercetare din România, etc.) pentru: cercetare în dezvoltarea tehnologiilor militare, inovare tehnologică prin proiecte de cercetare, pregătirea și formarea inginerilor, cercetătorilor și liderilor în domeniul tehnologiei militare care să aducă expertiză și soluții inovatoare.

Realizarea unor cercetări privind:

- ✓ dezvoltarea tehnologiilor și sistemelor de industrie de apărare și securitate pe domenii cum ar fi: vehicule fără pilot, sisteme de scanare, echipamente de protecție individuală și colectivă și sisteme de observare, comandă și control;
- ✓ dezvoltarea de sisteme și echipamente inovative de scanare, detecție, observare și protecție individuală;
- ✓ dezvoltarea de concepte, soluții și tehnologii inovative în domeniu, precum și pregătirea resursei umane de specialitate;
- ✓ dezvoltarea în cadrul instituțiilor FSNA a unor centre de coordonare a activității de cercetare și transfer tehnologic care să asigure interfața între „cerere” și „ofertă”, între cercetare, industrie și utilizatori/beneficiari.

Asigurarea finanțării pentru modernizarea infrastructurii de cercetare din cadrul instituțiilor FSNA;

Dezvoltarea de soluții militare inovative și îmbunătățirea capacităților de apărare cibernetică și a tehnologiilor de supraveghere aeriană și comunicații securizate;

Crearea unei infrastructuri naționale de coordonare a activității de cercetare și transfer tehnologic în domeniul industriei de apărare.

Obiectivele specifice

- 9.1. Valorificarea/creșterea potențialului propriu de cercetare-dezvoltare-inovare în realizarea programelor multianuale de înzestrare și colaborarea cu Agenția Europeană de Apărare (EDA) în cadrul unor programe comune de profil, realizarea unor proiecte pentru produse complexe, în parteneriat cu structurile din cadrul FSNA și asigurarea cofinanțării și creditelor pentru realizarea de produse și tehnologii performante;
- 9.2. Actualizarea nomenclatorului de fabricație și diversificarea gamei sortimentale, în conformitate cu necesitățile de înzestrare ale structurilor din cadrul FSNA (realizarea planului de cercetare-dezvoltare în industria de apărare);
- 9.3. Înființarea unor colective de cercetare mixte, cu membri din cadrul FSNA, mediul universitar, institutele de cercetare, operatorii din industria națională de apărare pentru proiectarea, testarea și realizarea de produse și servicii românești;
- 9.4. Crearea de parteneriate pentru realizarea diferitelor programe cu caracter național, inclusiv prin constituirea unor consorții public-private, naționale și internaționale;
- 9.5. Retehnologizarea și dezvoltarea laboratoarelor de metrologie, care să execute verificările metrologice și etalonările echipamentelor de măsură și control, precum și a sistemelor de evaluare și testare din dotarea FSNA;
- 9.6. Identificarea și finanțarea unor proiecte-pilot în domeniul cercetării militare, precum și a unor programe guvernamentale de întinerire a resursei umane specializate din domeniu;
- 9.7. Intensificarea și încurajarea activității de cercetare-dezvoltare a operatorilor economici din industria națională de apărare în cooperare cu FSNA, cu structuri de specialitate UE și NATO, prin operaționalizarea unor colective pentru cercetare - dezvoltare tehnologică și inovare;
- 9.8. Operaționalizarea și extinderea Centrului de Excelență în Cercetare, Dezvoltare și Inovare Romarm pentru lansarea proiectelor specifice industriei de apărare.
- 9.9. Atragerea și încurajarea tinerilor studenți sau absolvenți de studii universitare pentru a participa la programe de cercetare-dezvoltare-inovare cu aplicabilitate directă în industria națională de apărare, în vederea îmbunătățirii rezervei de cadre cu aptitudini în domeniu.
- 9.10. Angajarea României în programe de dezvoltare tehnologică pentru industrie de apărare și securitate în cadrul inițiativelor *Smart Defence/NATO* și *Pooling and Sharing/UE*;
- 9.11. Valorificarea resurselor și rezultatelor cercetărilor fundamentale din cadrul proiectului ELI-NP (Extrem Light Infrastructure - Nuclear Physics) prin realizarea de tehnologii și sisteme inovative pentru industrie de apărare și securitate;
- 9.12. Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare prin realizarea unui cluster național privind cercetarea în domeniul tehnologiilor și sistemelor de industrie de apărare și securitate (cum ar fi: tehnologiile de: scanare, detecție și observare, sisteme fără pilot, tehnologiile de protecție individuală și colectivă, CBRN, comunicații și informatică etc.) cu rezultate remarcabile la nivel național și internațional;

9.13. Realizarea unor cercetări în subdomenii conexe: nanomateriale, materialelor inteligente, robotică, inteligență artificială.

OG 10. Consolidarea și realizarea cadrului economic, financiar și legislativ pentru a asigura producția, integrarea, testarea și mentenanța precum și cercetarea-dezvoltarea-inovarea în domeniul vehiculelor autonome de luptă, muniție de tip loitering și a muniției inteligente

Provocări

Conflictul din Ucraina a pus în evidență rolul tot mai important pe care mijloacele autonome de luptă îl pot avea în cadrul acțiunilor de militare. Domeniul vehiculelor autonome de luptă prezintă numeroase provocări tehnice și operaționale, cum ar fi: navigația autonomă în diverse medii, inclusiv în terenuri dificile sau în condiții meteorologice extreme, crearea sistemelor de percepție avansate care să detecteze și să recunoască obiecte, pietoni, alte vehicule și obstacole în timp real, protejarea vehiculelor autonome împotriva atacurilor cibernetice, adaptarea legislației pentru a permite testarea și utilizarea lor, asigurarea interoperabilității vehiculelor autonome cu alte sisteme militare și cu personal uman.

Vehiculele de luptă fără pilot la bord au în prezent rol complementar, pe lângă celelalte tipuri de sisteme și platforme militare, urmând ca pe viitor acestea să devină tot mai importante corespunzător evoluției revoluției științifico-tehnice în domeniul vehiculelor autonome de luptă și a concepțiilor de ducere a acțiunilor de luptă.

Tot mai multe state membre NATO și UE și-au exprimat interesul pentru a avea capacități contracarare/combateră a dronelor, dar și de fabricare a propriilor vehicule de luptă aeriene, navale și terestre, fără pilot la bord cu capacități autonome.

Capabilitățile de tip vehicule de luptă fără pilot la bord cu capacități autonome oferă o serie de caracteristici – și anume, avantajul operativ-strategic, raza de acțiune, precizia, persistența, reziliența, fiabilitatea și tempoul - care permit reevaluarea mediului de luptă operativ strategic din noi perspective.

Războiul din Ucraina a evidențiat, de asemenea, rolul unor noi tipuri de muniții dintre care cele de tip loitering (muniție cu capacități de survolare) și cele de înaltă precizie (muniție inteligentă) care și-au confirmat utilitatea operativ-tactică.

Munițiile de tip loitering (muniție cu capacități de survolare) au apărut ca o nouă categorie inovatoare de arme. Astfel de arme au modelat conflictul armat și oferă un impact precis la o scară cu mult peste dimensiunea lor fizică. Drept urmare, forțele armate din întreaga lume sunt interesate de această categorie de arme de apărare, deoarece își dau seama de capabilitățile unice furnizate de aceste arme.

Rezultate așteptate

Pentru a răspunde provocărilor actuale și viitoare, este fundamental ca pentru dezvoltarea capacității de apărare a României să se accelereze introducerea în înzestrare sisteme de aeronave fără pilot (UAS) cu performanțe ridicate pentru care producția de componente să se realizeze pe teritoriul României, iar integrarea, testarea și mentenanța sistemelor de aeronave fără pilot pe durata ciclului de viață să se realizeze la operatori economici din industria națională de apărare.

Interesul esențial de securitate în acest domeniu pentru statul român îl constituie consolidarea/realizarea pe teritoriul național a unor capacități de producție, integrare, testare și mentenanță în domeniul militar pentru sistemele UAS, pentru asigurarea

securității aprovizionării, pe timp de pace, dar mai ales pe timp de criză și război, în vederea producerii sistemelor electrice, mecanice și hidraulice din compunerea acestora, structurii platformei aeriene și a structurii containerului destinat stației terestre de comandă control aferente UAS, integrării finale și testării sistemelor de acest tip, precum și realizării mentenanței de nivel complex pe durata ciclului de viață al UAS.

Ținte 2030

Realizarea și operaționalizarea sistemelor UAS în România prin crearea unor programe dedicate, inclusiv pe componenta de cercetare-dezvoltare-inovare.

Operatorii economici din industria națională de apărare vor asigura:

- ✓ producția structurii platformei aeriene și a structurii containerului destinat stației terestre de comandă-control aferente UAS;
- ✓ producția de componente și sisteme electrice, mecanice și hidraulice din compunerea UAS;
- ✓ integrarea finală și testarea sistemelor UAS;
- ✓ operațiunile de mentenanță de nivel complex pe durata ciclului de viață al UAS-TO.

Obiective specifice

- 10.1. Încurajarea cooperării industriale și tehnologice cu parteneri recunoscuți internațional care să realizeze asocieri și parteneriate cu operatori economici din industria națională de apărare;
- 10.2. Încurajarea operatorilor economici din industria națională de apărare de stat și privați pentru realizarea de parteneriate în vederea realizării de platforme integrate de înaltă calitate (ex. dezvoltarea Programului național "Drona românească");
- 10.3. Dezvoltarea unor *cluster*e în care operatori economici din industria națională de apărare de stat și cu capital privat să colaboreze cu instituții de cercetare de profil, cu facultăți din domeniu și cu specialiști independenți pentru dezvoltarea și fabricarea de platforme competitive atât pentru domeniul militar cât și pentru cel civil;
- 10.4. Stabilirea de către structurile de forțe din cadrul FSNA a unui necesar planificat de vehicule autonome de luptă pentru următorii 6 ani pentru a genera o perspectivă clară acestui domeniu;
- 10.5. Stabilirea alocărilor bugetare pentru structurile de forțe din cadrul FSNA, pentru următorii 6 ani necesare achiziționării vehiculelor autonome de luptă;
- 10.6. Includerea în planurile de cercetare-dezvoltare-inovare ale instituțiilor abilitate a unor programe care să vizeze domeniul vehiculelor de luptă fără pilot la bord cu capacități autonome;
- 10.7. Analiza oportunităților pentru oferirea de scheme de ajutor de stat, granturi, contragarantare ș.a. a companiilor și IMM-urilor care dezvoltă și produc vehicule de luptă fără pilot la bord cu capacități autonome;
- 10.8. Îmbunătățirea cadrului legislativ aplicabil vehiculelor de luptă fără pilot la bord/vehiculelor de luptă autonome.
- 10.9. Înființarea de centre pentru instruirea și pregătirea personalului destinat testării, omologării și conducerii vehiculelor de luptă fără pilot la bord;
- 10.10. Dezvoltarea și producerea unei game largi de mijloace tehnice pentru combaterea/contracurarea vehiculelor de luptă fără pilot la bord.

6. Direcții de acțiune și domenii prioritare de intervenție în funcție de obiectivele strategice

Obiective strategice	Direcții de acțiune	Domenii prioritare de intervenție/programe
<p>1. Dezvoltarea, re tehnologizarea și modernizarea unor capacități din industria de apărare garant al intereselor naționale și respectării obligațiilor internaționale ce ne revin în urma apartenenței la NATO și UE;</p>	<p>Modernizarea și re tehnologizarea capacităților de producție militară, inclusiv prin cooperarea cu firme de profil, în mod prioritar din țări membre NATO și UE prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - implicarea acestora în programele de înzestrare ale FSNA; - realizarea planurilor de re tehnologizare și cumpărare de noi linii de fabricație în baza unor proiecte pe termen lung ale FSNA. 	<p>Retehnologizare și modernizare</p> <p>Dezvoltarea de programe:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Înființarea de linii noi de producție; b) Automatizarea procesului de producție; c) Robotizarea producției; d) Modernizarea liniilor tehnologice existente; e) Înlocuirea echipamentelor mari consumatoare de energie; f) Creșterea eficienței energetice a clădirilor; g) Modernizarea infrastructurii pentru a reduce consumurile (apă, gaz, curent electric ș.a.); h) Soluții IT pentru gestionarea liniilor de producție; i) Sistem de învățare (inteligența artificială) pentru optimizarea producției. <p>Dezvoltarea unor capacități dedicate de producție: muniții standard NATO (îndeosebi muniții cu rol decisiv în luptă/BDM), rachete/componente pentru rachete, drone etc.;</p> <p>Dezvoltarea industriei naționale de apărare ca platformă de suport logistic pe întreg ciclul de viață al sistemelor de arme și echipamente nou achiziționate sau modernizate.</p> <p>Intervenții legislative</p> <p>Pentru producerea în țară a unor produse militare, instituțiile din FSNA trebuie să utilizeze cu prioritate acele proceduri în cadrul cărora poate fi invocată necesitatea protejării interesului esențial de securitate prin care să se asigure securitatea aprovizionării și menținerii capacităților</p>

		<p>naționale de producție și fabricare a sistemelor și tehnicii de luptă.</p> <p>Modificarea legislației în sensul realizării operative a liniilor de fabricație pentru produse militare astfel încât implementarea proiectelor, inclusiv cele cu finanțare externă, să decurgă conform calendarelor stabilite.</p> <p>Intervenții financiar-bugetare și măsuri stabilite prin Planul de pregătire pentru îndeplinirea sarcinilor din Planul de mobilizare</p> <p>Capacitățile de producție cuprinse în Planul de mobilizare a economiei naționale pentru apărare (PMENA) se vor conserva și/sau securiza, cu asigurarea resurselor financiare de la bugetul de stat;</p> <p>Asigurarea capacității de producție și/sau mentenanță (după caz) a industriei naționale de pulberi, explozivi, elemente pirotehnice de inițiere, muniții, tehnică de artilerie, armament individual, aparatură optoelectronică, blindate, autovehicule, tractoare pentru artilerie și rachete, a celor din domeniul aeronautic, naval și a sistemelor de comunicații și informatică;</p> <p>Menținerea în stare permanentă de funcționare a liniilor de fabricație/mentenanță de interes strategic, național, a căror întreținere, în special, în absența comenzilor să fie susținută prin alocări bugetare și/sau subvenționare de la bugetul de stat, prin planurile de conservare și/sau securizare;</p> <p>Retehnologizarea capacităților de producție să se realizeze, pe cât posibil, prin preluarea sarcinii de către un alt operator economic din industria națională de apărare, precum și actualizarea documentațiilor tehnice și tehnologice a produselor de tehnică militară prevăzute în PMENA, a căror fabricație pe timp de pace este sistată;</p>
--	--	--

		<p>Acumularea produselor din domeniul industriei în rezerva de mobilizare, în special a celor din categoria munițiilor și echipamentelor.</p> <p>Realizarea de investiții, inclusiv prin scheme de ajutor de stat Elaborarea și promovarea de programe de achiziții în comun de către MEAT și MAPN care să permită realizarea de produse de către operatorii economici români în vederea asigurării protejării intereselor esențiale de securitate; Identificarea și planificarea, de către structurile de specialitate ale MEAT a fondurilor necesare (inclusiv prin solicitarea/acceptarea de credite guvernamentale de la state care pot asigura livrări de tehnică și echipamente esențiale) asigurării finalizării unor investiții în derulare și viitoare, justificate de necesitatea dezvoltării și fabricării produselor și echipamentelor solicitate de FSNA; Promovarea unor proiecte de acte normative privind unele măsuri pentru anularea/diminuarea unor datorii și/sau accesorii ale acestora și diminuarea arieratelor inclusiv prin conversie și/sau dare în plată, ale unor operatori economici din industria națională de apărare în conformitate cu legislația națională și comunitară aplicabilă; Operaționalizarea "Fondului pentru industria națională de apărare" prevăzut în Legea nr. 232/2016 privind industria națională de apărare, care trebuie utilizat în vederea finanțării investițiilor noi și a celor aflate în derulare.</p>
<p>2. Promovarea cercetării - dezvoltării - inovării în industria de apărare, inclusiv prin investiții, în</p>	<p>Creșterea nivelului performanțelor activității de cercetare-dezvoltare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - exploatarea eficientă a planurilor cercetării civile, a inovațiilor și fondurilor alocate cercetării; 	<p>Atragerea interesului cercetătorilor români și a unor operatori economici privați care desfășoară activități de cercetare pentru a colabora în domeniul cercetării aplicative cu scopul realizării de produse înalt specializate și inovative; Încheierea de parteneriate și protocoale între MEAT și universități/facultăți de profil și institute de cercetare,</p>

<p>scopul creării de cunoștințe, proprietate intelectuală și industrială prin transferul acestor rezultate în producție, în special prin dezvoltarea unor Centre de Excelență;</p>	<ul style="list-style-type: none"> – creșterea utilizării proiectelor de cercetare civilă în sectorul apărării; – îmbunătățirea relației cercetare tehnico-științifică militară-industrie națională de apărare prin cooptarea operatorilor economici în etapele de cercetare aplicată; – dezvoltarea infrastructurii educaționale naționale și îmbunătățirea colaborării dintre organizațiile de cercetare, sectorul industrial și academia militară pentru a răspunde mai bine la nevoile de apărare – stimularea companiilor locale să joace un rol esențial în furnizarea de soluții inovatoare pentru sectorul de apărare <p>Înființarea unor Centre de excelență (specializare inteligentă) în funcție de cerințele pieței</p>	<p>precum și cu asociații și fundații care pot aduce plus valoare cercetării-dezvoltării-inovării în industria de apărare;</p> <p>Crearea unei baze de date accesibilă operatorilor din industria de apărare cu rezultatele cercetării științifice cu aplicabilitate în domeniu (teze de doctorat, rapoarte de cercetare, comunicări științifice);</p> <p>Sprrijinirea accesului pe piață a unor IMM-uri inovative, orientate spre "domenii nișă";</p> <p>Actualizarea de către institutele de cercetare-proiectare specializate, în colaborare cu operatorii economici din industria națională de apărare, a documentațiilor tehnice și/sau tehnologice pentru produsele solicitate de instituțiile din domeniul securității naționale la mobilizare și război;</p> <p>Promovarea de parteneriate și inițiative de colaborare multilaterale de cercetare-dezvoltare cu țări din UE.</p> <p>Dezvoltarea sectorului privat în domeniul apărării prin creșterea parteneriatelor dintre sectorul public și cel privat și finanțarea națională pentru tehnologii strategice.</p> <p>FSNA și comunitatea științifică trebuie să stabilească Centre de Excelență pentru capacitățile industriale cheie care să activeze împreună în cadrul parteneriatelor strategice sau ca entități integrate în cadrul aceluiași parteneriate;</p>
--	---	---

	<p>Creșterea investițiilor în cercetare-dezvoltare-inovare</p> <p>Crearea unei rețele informatice a industriei naționale de apărare</p>	<p>Realizarea unor produse competitive, cu valoare adăugată mare care necesită corelarea și alocarea în comun a unor sume mai mari pentru produse care se regăsesc în Planurile de cercetare ale MEAT, MAPN și Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării (MCID).</p> <p>Crearea unei platforme/aplicații care să conecteze operatorii economici de profil cu autoritățile administrației publice cu atribuții în domeniu - MEAT, Ministerul Finanțelor (MF), Ministerul Educației (ME), instituțiile din domeniul securității naționale, Administrația Națională a Rezervelor de Stat și Probleme Speciale (ANRSPS) ș.a precum și alte instituții și organisme neguvernamentale ce au legătură cu industria națională de apărare.</p>
<p>3. Dezvoltarea de programe de cooperare internațională, atragerea investitorilor strategici români sau străini în zona industriei de apărare</p>	<p>Participarea în programe de cooperare tehnologică și industrială conform OUG nr. 124/2023 privind derularea operațiunilor de cooperare tehnologică și industrială în domeniile apărării și securității, înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Române de Cooperare Tehnologică și Industrială pentru Securitate și Apărare și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare și HG nr. 438/2024 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a</p>	<p>Operaționalizarea grupului de lucru prevăzut în legislație, privind inițierea procesului de analiză asupra necesității identificării de măsuri pentru protejarea intereselor esențiale de securitate ale României prin derularea de operațiuni de cooperare tehnologică și industrială;</p> <p>Creșterea cooperării interinstituționale între MEAT, ministerul de resort din care face parte autoritatea contractantă sau a conducătorului instituției administrative autonome care are calitatea de autoritate contractantă și CSAT.</p>

	prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 124/2023	
4. Promovarea colaborării naționale și internaționale prin dezvoltarea de parteneriate strategice, colaborarea în cadrul unor proiecte comune, inclusiv cu finanțare europeană, schimb de informații și participare la exerciții militare comune (implicarea operatorilor economici din industria de apărare în proiecte susținute de inițiative precum Planul de dezvoltare a capacităților (CDP), cooperarea structurată permanentă (PESCO), procesul anual coordonat de revizuire privind	<p>Dezvoltarea cadrului necesar asigurării îmbunătățirii și diversificării proceselor de asociere ale operatorilor economici cu capital de stat din industria națională de apărare.</p> <p>Dezvoltarea cooperării în structurile UE. Participarea la proiecte și programe în cadrul NATO/UE</p>	<p>Colaborare la nivel național</p> <ul style="list-style-type: none"> – asocierea unor operatori economici cu capital de stat din industria de apărare are drept scop modernizarea, re tehnologizarea și înnoirea producției în scopul realizării de produse competitive la standarde NATO atât pentru FSNA, cât și pentru export; – elaborarea strategiei privind asocierea operatorilor economici cu capital majoritar de stat din industria de apărare, potrivit direcțiilor de acțiune stabilite prin Programul de Guvernare, Strategia de apărare națională a României, Strategia militară și Carta Albă a Apărării; – promovarea unui parteneriat instituțional strategic cu principalii beneficiari interni (Ministerul Apărării Naționale și Ministerul Afacerilor Interne(MAI), Serviciul Român de Informații (SRI), Serviciul de Telecomunicații Speciale (STS)ș.a.), în vederea stabilirii din timp a programelor de achiziții care pot fi desfășurate în colaborare cu operatorii economici din industria națională de apărare; – sporirea colaborării cu Ministerul Afacerilor Externe(MAE) în vederea informării operative cu privire la direcțiile strategice din domeniul industriei de apărare. <p>Colaborare la nivel internațional/accesare fonduri externe</p> <ul style="list-style-type: none"> -Conectarea la programele și proiectele EDA în domeniul cercetării, tehnologiilor și armamentelor; -Identificarea, analizarea și facilitarea implicării operatorilor economici din industria națională de apărare în inițiativele de

<p>apărarea (CARD), țintele de capabilități NATO);</p>	<p>Dezvoltarea fluxului informațional, prin implementarea unor mecanisme de cooperare în sistem integrat, în vederea acoperirii necesităților de transmitere a documentelor/datelor/informărilor/dispozițiilor către/de la MEAT/operatori economici de stat și cu capital privat, prin accesarea de proiecte/ programe cu finanțare din fonduri europene nerambursabile</p>	<p>proiecte susținute de Comisia Europeană, în domeniul industriei de apărare (ex.ASAP, EDIRPA, EDIS) și a cercetării-dezvoltării pentru apărare prin Fondul European pentru Apărare (EDF -European Defence Fund); Pentru ca activitatea operatorilor economiei din industria de apărare să se desfășoare în parametri optimi, trebuie îndeplinite anumite condiții, care vizează: planificarea pe termen mediu și lung a demersurilor, asigurarea unui suport financiar, capacitatea resurselor existente în spațiul public intern, colaborarea cu entități externe (pentru accesare de fonduri nerambursabile, schimburi de bune practici, parteneriate cu instituții similare etc.).</p> <p>Facilitarea implicării operatorilor economici din industria de apărare în proiecte susținute de inițiative precum Planul de dezvoltare a capabilităților (CDP) cooperarea structurată permanentă (PESCO), procesul anual coordonat de revizuire privind apărarea (CARD), țintele de capabilități NATO prin transmiterea informărilor privind apelurile de proiecte/programe, oferirea de consultanță specifică; Afilierea operatorilor economici din industria națională de apărare la asociațiile internaționale de profil în scopul racordării acestora la activitățile industriei europene.</p>
--	---	---

<p>5. Creșterea capacității industriei de apărare de a gestiona competent și durabil resursele puse la dispoziția sa</p>	<p>Creșterea capacității industriei de apărare de a gestiona competent și durabil resursele puse la dispoziția sa</p>	<p>Asigurarea unui mediu de lucru sigur și echitabil pentru angajați, promovarea diversității și incluziunii prin accent deosebit pe crearea unui mediu de lucru care să valorizeze și să respecte diferențele individuale, contribuind astfel la inovație și performanță;</p> <p>Adoptarea unor măsuri de protecție socială pentru salariați, în cazul concedierilor colective, relocării sau redistribuirii (mai ales cursuri de reconversie profesională);</p> <p>Investiții în formarea și pregătirea angajaților pentru a avea o forță de muncă bine pregătită și motivată prin dezvoltarea abilităților profesionale ale personalului prin programe de specializare a resursei umane (desfășurarea unor cursuri de achiziții, legislație, management de proiect);</p> <p>Lansarea unor acțiuni de recrutare a personalului din mediul academic și din instituțiile de învățământ profesional;</p> <p>Implementarea unor parteneriate între MEAT și Ministerul Educației, Academia Tehnică Militară, organizațiile sindicale, alte structuri care pot furniza expertiză și pregătire de specialitate, în vederea instituirii unor programe educaționale duale pentru industria de apărare, astfel încât să existe premise pentru suplinirea deficitului de capital uman.</p> <p>Elaborarea unor programe de master în cadrul Academiei Tehnice Militare în colaborare cu C.N. ROMARM S.A., adaptate absolvenților facultăților cu profil politehnic, în vederea pregătirii acestora pentru industria de apărare și atragerea acestora prin semnarea de contracte în cazul admiterii la master;</p> <p>Utilizarea eficientă a resurselor materiale și financiare, precum și protecția mediului prin investiții în cercetare și dezvoltare, modernizarea echipamentelor tehnologiilor și asigurarea unui management eficient al operațiunilor;</p>
--	---	---

		<p>Implementarea unor politici și practici care să minimizeze risipa și să protejeze mediul înconjurător prin adoptarea tehnologiilor care reduc consumul de energie în producție și operațiuni, implementarea unor sisteme de reciclare și de gestionare a deșeurilor pentru a reduce impactul asupra mediului, prioritizarea achizițiilor de materiale și echipamente care sunt ecologice și sustenabile.</p> <p>Identificarea problemelor de mediu (poluare istorică, acumulări de materii prime, produse depozitate peste termenele de folosire sau expirate, efecte ale tehnologiilor și proceselor de fabricație învechite) și introducerea acestora într-un program unitar de mediu, la nivel național;</p> <p>Operarea unor modificări legislative pentru a se realiza anumite investiții de interes strategic, în conformitate cu legislația de mediu din România și cea comunitară;</p> <p>Promovarea unui act normativ prin care să se realizeze, în baza unei evaluări, eliberarea unor certificate de către organisme independente, care să ateste că operatorul economic se conformează anumitor standarde de gestionare a mediului raportat la Sistemul Comunitar de Management Ecologic și Audit (EMAS) sau la standarde de gestionare a mediului bazate pe standardele europene sau internaționale în domeniu și certificate de organisme conforme cu legislația comunitară sau standardele europene privind certificarea.</p>
<p>6. Modernizare și reorganizare în industria de apărare națională prin încurajarea investițiilor directe, a transferurilor de know-how,</p>	<p>Modernizare și restructurare</p>	<p>Revitalizarea industriei de apărare prin adoptarea unor planuri de restructurare operațională a unor companii, de la caz la caz;</p> <p>Realizarea de investiții în rețehnologizarea fluxurilor de producție și mentenanță pentru menținerea competitivității.</p>

<p>tehnologie și a managementului performant.</p>	<p>Reorganizarea C.N. ROMARM S.A.</p>	<p>Mentținerea unor domenii/operatori economici care să asigure gradul necesar de autonomie privind înzestrarea FSNA atât la pace, cât și în condiții de război/mobilizare;</p> <p>Continuarea procesului de asociere a operatorilor economici români cu companii puternice recunoscute internațional.</p> <p>Viziune</p> <p>Pentru a depăși provocările actuale, România are nevoie de o viziune pe termen lung și de o direcție strategică în domeniul industriei de apărare. C.N. ROMARM S.A., companie reprezentativă a acestui domeniu, reprezintă cel mai important actor de implementare al acestei direcții strategice.</p> <p>Printr-o nouă viziune strategică, un management performant și stabilitate juridică, economică și competențe tehnice recunoscute, C.N. ROMARM S.A. trebuie să-și construiască o concepție pe termen mediu și lung, capabilă să realizeze: strategii de produs, gestionare eficientă și operativă a relațiilor cu clienții interni și externi, proiecte și programe competitive, transfer de tehnologie, programe de cooperare tehnologică și industrială, cu invocarea art. 346 din TFUE, o imagine bună a industriei naționale de apărare în țară și în străinătate. În același timp, C.N. ROMARM S.A. trebuie să reprezinte principalul furnizor al structurilor FSNA, cu produse de înaltă calitate la standarde NATO.</p> <p>Scopul reorganizării ROMARM urmărește revitalizarea Companiei astfel încât industria națională de apărare să poată fi integrată în lanțuri de producție străină. C.N. ROMARM S.A trebuie să reprezinte un <i>brand românesc</i>, un integrator de produse/proiecte/capabilități care să ofere siguranță și încredere.</p>
---	---------------------------------------	---

C.N. ROMARM SA se va organiza într-o structură modernă, în spiritul trendului european, astfel încât să se aplice principiile strategiilor de grup privind îmbunătățirea activității și eficienței utilizării resurselor.

Obiective specifice:

1. C.N ROMARM S.A. - integrator de produs atât pentru industria de stat cât și pentru cea privată, lider național și regional pe piața de profil
2. C.N. ROMARM S.A. - parte consistentă a ecosistemului privind cercetarea-dezvoltarea-inovarea în industria de apărare
3. C.N.ROMARM S.A. - prezență și promovare constantă pe piețele externe, politică de marketing adecvată
4. C.N. ROMARM S.A. - participant activ și integrator în cadrul proiectelor europene și dezvoltate de UE/NATO/alți parteneri strategici

Directii de actiune:

a) Schimbarea formei de organizare-funcționare a companiei

C.N. ROMARM S.A. se va reorganiza în spiritul valorilor europene, astfel încât să se aplice principiile strategiilor de grup privind îmbunătățirea activității și eficienței utilizării resurselor. Noua structură organizatorică a C.N. ROMARM S.A. se va realiza sub coordonarea MEAT, prin Direcția Industria Națională de Apărare și va fi bazată pe direcții strategice pe domenii specializate de activitate.

De la caz la caz, se va analiza restructurarea prin desființarea/reorganizarea sau comasarea unor filiale. Această

		<p>acțiune va viza, de la caz la caz, specializarea sau implicarea comună pentru anumite categorii de produse; centralizarea unor decizii (ex. achiziții de materii prime/ consumabile) sau descentralizarea unor activități (ex. valorificarea produselor, promovarea). În același rând va fi redefinit rolului structurii centrale și a filialelor astfel încât ambele tipuri de structuri să fie răspunzătoare și implicate pentru atingerea indicatorilor de producție și valorificare); vor fi demarate unele măsuri de valorificare a activelor excedentare; se va urmări scăderea costurilor de producție și urmărirea creării unor centre de profit.</p> <p>În cadrul aparatului central al C.N. ROMARM S.A. o direcție importantă va fi cea de cercetare-dezvoltare-inovare care va conlucra cu toate celelalte direcții acordând suport de specialitate inclusiv în procesul de depunere a unor proiecte de interes strategic pentru România.</p> <p><i>b) Creșterea exporturilor</i></p> <p>Creșterea exporturilor și, în general, a vânzărilor, necesită crearea unor produse moderne și competitive, fapt ce presupune asociere cu producători consacrați și diminuarea costurilor indirecte precum și revizuirea modului în care sunt negociate licențele de export. C.N. ROMARM S.A. trebuie să-și consolideze actualul portofoliu de produse, să îl diversifice cu unele noi, cerute de piață, și să-și crească volumul operațiunilor comerciale, bazat pe un marketing activ și ferm, corelat cu un mediu legislativ adecvat și funcțional (bariere comerciale, bune practice în țări europene, facilități financiare, asociere etc.).</p> <p>Pe termen scurt, eforturile trebuie corelate cu politica de înzestrare a beneficiarilor interni, și direcționate către</p>
--	--	---

		<p>pregătirea de oferte fezabile pentru re-echiparea cu sisteme de luptă, de sprijin și logistic.</p> <p><i>c) Obiective strategice</i> Obiectivele strategice care trebuie urmărite prin procesul de reorganizare a C.N. ROMARM S.A. în vederea eficientizării activității:</p> <ul style="list-style-type: none"> - diminuarea arieratelor, reducerea pierderilor și recuperarea creanțelor; - regruparea capacităților de producție pentru apărare, avându-se în vedere eliminarea dualității și/sau pluralității activităților de producție; - retehnologizarea, redimensionarea și modernizarea capacităților de producție, luând în considerare evoluția pieței de profil, precum și compatibilizarea produselor și tehnologiilor cu cerințele asociate calității României de membru al structurilor euroatlantice; - dezvoltarea capacităților care să contribuie semnificativ la realizarea securității aprovizionării, îndeosebi în domeniul producției de muniții; - realizarea unor capacități reale, viabile de cercetare-dezvoltare care să asigure o contribuție majoră în realizarea unor produse militare competitive în cadrul industriei naționale de apărare; - consolidarea și creșterea volumului exporturilor pentru crearea fondurilor necesare realizării programelor de modernizare a produselor din portofoliu.
7. Menținerea și dezvoltarea unui	Creșterea implicării IMM-urilor în lanțul de aprovizionare	Încurajarea IMM-urilor de a deveni un element important al politicii industriale naționale prin facilitarea

<p>mediu de afaceri atractiv, merit să sporească fluxul investițional, să stimuleze modernizarea tehnologică și înnoirea permanentă a proceselor și produselor</p>		<p>accesului în lanțul de aprovizionare al industriei de industrie de apărare și securitate.</p> <p>Realizarea unor consultări lunare între MEAT, IMM-uri și industria de stat pentru a identifica mecanisme concrete prin care se pot impulsiona cooperările dintre public și privat, investițiile în industria națională de apărare, precum și eventualele modificări legislative.</p>
--	--	--

7. Rezultatele așteptate

În prezent atât la nivel național, cât și la nivel european, în special datorită noului context geopolitic, există o puternică determinare și un interes crescut pentru transformarea și revitalizarea industriei naționale de apărare, industrie strategică de interes național, prin transformarea acesteia într-o industrie rezilientă, competitivă, sustenabilă, digitală, inovatoare și colaborativă capabilă să contribuie la protejarea intereselor de securitate dar și la dezvoltarea durabilă a României.

Fără a avea pretenția de a exprima totalitatea așteptărilor sunt enumerate câteva dintre acestea cu rol primordial:

- Conștientizarea la nivel național a rolului industriei de apărare, cea care asigură baza tehnico-materială a sistemului de apărare națională, prin includerea necesității dezvoltării acesteia și a parteneriatului strategic cu alte instituții publice, în documentele strategice relevante ale României (Strategia națională de apărare a țării, Strategia militară a României, Carta albă a Apărării, Programul de guvernare, Strategia națională de cercetare, inovare și specializare inteligentă, Strategia națională pentru competitivitate, Strategia națională de export ș.a.);
- Asigurarea creșterii nivelului investițiilor bugetare la operatorii economici de stat până la o medie de 750.000 mii lei pe an;
- Dublarea cifrei de afaceri la toți operatorii economici de stat din industria de apărare;
- Planificarea, executarea și controlul realizării programelor de investiții în proporție de peste 95%;
- Asigurarea capacităților de producție re tehnologizate și modernizate pentru realizarea unei cifre de afaceri la operatorii economici de stat la aprox. 1.800.000 mii lei pe an;
- Realizarea capacităților de producție pentru fabricarea pulberilor, pulberi cu bază simplă, dublă, triplă și sferică, dezvoltarea capacităților pentru producerea de explozivi brizanți (TNT, RDX, PETN) și a pulberilor necesare producerii de combustibil pentru rachete;
- Realizarea capacităților de fabricare a armamentului de infanterie standard NATO;
- Modernizarea și re tehnologizarea capacităților de producție a munițiilor, cu accent pe omologarea munițiilor standard NATO necesare noilor mijloace de luptă intrate în dotarea MAPN;
- Reluarea producției și/sau dezvoltarea de noi capacități de producție privind muniția de artilerie calibru mare și cu o perioadă de tranziție la standard NATO;
- Refacerea capacităților de producție ale operatorilor economici de stat, inclusiv din domeniul aerospațial și naval;

- Retehnologizarea capacităților care pot asigura executarea lucrărilor de mentenanță pentru refacerea stării tehnice a echipamentelor militare, atât pe timp de pace, cât și pe timp de război cât și modernizarea acestora;
- Retehnologizarea capacităților de fabricație în domeniul vehiculelor militare de luptă pe roți și șenile pentru a putea asigura producția, integrarea, testarea și mentenanța în țară a vehiculelor necesare Forțelor Sistemului Național de Apărare;
- Creșterea productivității muncii pe persoană cu un ritm mediu anual de 10%;
- Creșterea numărului de cercetători la operatorii economici de stat cu 100%;
- Creșterea investițiilor în dotarea cu mijloace specifice cercetării-dezvoltării-inovării la aprox.2% din valoarea investițiilor publice din domeniul industriei naționale de apărare;
- Creșterea numărului de operatori economici care colaborează cu mediul academic și organizații de cercetare;
- Creșterea ponderii operatorilor economici de stat și privați care fabrică produse inovative la un număr de cel puțin 30;
- Creșterea numărului de întreprinderi mici și mijlocii care operează în domeniul industriei naționale de apărare cu cel puțin 50 de operatori;
- Creșterea investițiilor în domeniul eficienței energetice cu 50%;
- Dezvoltarea capabilităților operatorilor economicii privați pentru realizarea și integrarea sistemelor de comunicații și informatică, de comandă-control și a realizării de software destinat domeniul apărării și securității naționale;
- Creșterea numărului întreprinderilor mici și mijlocii care să participe la realizarea de produse militare inovative, în special în domeniul electronicii, comunicațiilor, senzorilor, radarelor, vehicule de luptă fără pilot la bord/vehiculelor autonome de luptă, echipamentelor de protecție ș.a., dar și la refacerea lanțurilor de aprovizionare a marilor operatori economici din industria națională de apărare;
- Refacerea unor lanțuri de aprovizionare a operatorilor economici din industria națională de apărare, prin încurajarea și sprijinirea companiilor mici și mijlocii;
- Realizarea, prin aplicarea programelor de retehnologizare și a creșterii producției, a condițiilor pentru creșterea numărului de noi locuri de muncă în industria națională de apărare cu până la 10.000 specialiști;
- Aplicarea principiilor tranziției verzi care să conducă la creșterea eficienței energetice și a reducerii amprente de carbon cu până la 30%;
- Realizarea digitalizării operatorilor economici de stat, prin creșterea investițiilor în achiziționarea de calculatoare, softuri, licențe, servere, baze de date și acces la rețele de internet rapide, cu 100%;
- Aplicarea principiilor economiei circulare va asigura creșterea gradului de valorificare a materiilor prime cu peste 95%;

- Transformarea industriei naționale de apărare într-o industrie capabilă să realizeze produse inovative, prin investiții publice care vor asigura creșterea numărului de cercetători, colaborarea cu mediul academic și cu organizațiile de cercetare, a bazei tehnice de cercetare și a numărului de brevete, inovații, patente ș.a.;
- Crearea cadrului legislativ pentru a putea furniza produse și servicii către țări terțe prin vânzări de tip G2G;
- Creșterea numărului de brevete, inovații, patente la operatorii economici de stat la un număr de 100.

8. Indicatorii

În procesul de analiză a stării industriei naționale de apărare au fost folosite metode de analiză științifice bazate pe indicatori obiectivi și măsurabili.

Indicatorii utilizați au permis măsurarea performanțelor operatorilor economici de stat într-o gamă largă de activități și procese de producție, pe perioade determinate de timp, de natură cantitativă și calitativă care au oferit suportul stabilirii obiectivelor generale și speciale, a direcțiilor de acțiune și a măsurilor cuprinse în Strategia națională pentru industria de apărare.

Indicatorii pe baza cărora se va monitoriza, controla și măsura gradul de implementare a Strategiei și a Planului vizează următoarele domenii:

- activitatea financiară
- baza tehnico-materială
- lanțurile de aprovizionare
- investiții
- producție
- importuri
- exporturi
- resurse umane
- guvernanta corporativă
- consumuri energetice
- controlul calității, autorizări, certificări
- cercetare-dezvoltare-inovare
- tehnică de informații și calculatoare
- situațiile juridice
- activitățile la mobilizare

Direcții de acțiune:

- Realizarea unui mecanism și a unei matrice, cu indicatori, prin care companiile să transmită rapoarte de progres privind stadiul îndeplinirii măsurilor și acțiunilor din Planul de Implementare a Strategiei Naționale pentru Industria de Apărare;
- Creșterea capacității administrative a Ministerului Economiei, Antreprenoriatului și Turismului în domeniul managementului strategic și managementul performanței în Industria Națională de Apărare prin utilizare de instrumente aferente Programul Operațional Capacitate Administrativă.

9. Procedurile de monitorizare și evaluare

Procedurile de monitorizare și evaluare a strategiei sunt esențiale pentru a asigura că obiectivele stabilite sunt atinse eficient și că resursele sunt utilizate în mod optim. Aceste proceduri includ:

Implementarea direcțiilor de acțiune și intervenții pe domeniile prioritare:

- Monitorizarea progresului în implementarea planului de acțiune pentru fiecare proiect/program inclus în strategie, cu etape și termene bine definite.

Responsabilități clar definite:

- Alocarea responsabilităților specifice pentru fiecare etapă a procesului de implementare, de la aprobarea strategiei până la diseminarea și monitorizarea acesteia.
- Stabilirea personalului responsabil cu monitorizarea și evaluarea implementării strategiei, care să includă un secretariat tehnic și să urmărească progresul (prin ordin al Ministrului MEAT se va stabili personal din cadrul DINA).

Sesiuni de informare:

- Organizarea sesiunilor de informare pentru potențialii beneficiari cu privire la oportunitățile de finanțare din fonduri europene și guvernamentale.

Monitorizarea anuală:

- Realizarea rapoartelor de monitorizare anuale și evaluarea finală a implementării strategiei, precum și pregătirea actualizării documentelor strategice pentru perioadele următoare.

Indicatori de performanță:

- Utilizarea indicatorilor de performanță pentru a măsura realizările imediate și efectele acțiunilor întreprinse în cadrul strategiei.

Aceste proceduri vor asigura transparența, responsabilitatea și eficiența în implementarea strategiei, contribuind astfel la dezvoltarea și consolidarea capacităților de apărare ale României.

Măsuri pentru punerea în aplicare a prezentei Strategii:

1. Strategia națională pentru industria de apărare va fi aprobată de către Guvernul României printr-o Hotărâre.
2. Avizarea de către Consiliul Suprem de Apărare a Țării a proiectului Hotărârii de Guvern privind Strategia Națională pentru Industria de Apărare.
3. Stadiul implementării Strategiei va fi analizat anual în cadrul Ministerului Economiei, Antreprenoriatului și Turismului. Primul termen de raportare asupra implementării este luna iulie 2025. Analiza privind stadiul implementării Strategiei va face anual obiectul unui Raport de Informare către CSAT. Raportul de Informare va cuprinde și un raport de evaluare anuală al Planului Național de Acțiune pentru implementarea Strategiei (vezi Anexa 1).

4. Strategia va fi supusă unui proces de analiză, revizuire, completare și îmbunătățire la fiecare doi ani în cadrul MEAT. Primul termen de prezentare a revizuirii, îmbunătățirii și completării este luna iulie 2026.
5. După aprobarea Strategiei, în termen de 90 de zile, MEAT, împreună cu instituțiile partenere (MAPN, MAI, SRI, STS, SPP, SIE, ANRSPS, Ministerul Educației, Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării etc.) vor elabora un Plan național de acțiune, document clasificat potrivit legislației în vigoare, în care vor fi enumerate activitățile specifice domeniului.

10. Instituțiile responsabile

În vederea implementării, monitorizării, evaluării, controlului și îmbunătățirii Strategiei naționale pentru industria de apărare este necesar să fie adoptate principiile guvernantei publice multi-level în cadrul căreia decidenții și structurile instituționale cooperează nu numai pe niveluri ierarhice dar și în plan orizontal, chiar în condițiile în care au o altă subordonare instituțională. Principiile guvernantei publice multi-level pe care toate instituțiile implicate trebuie să le respecte sunt: deschidere și transparență, participare, coerență, eficacitate, responsabilitate, inovația.

Autorități publice centrale implicate:

Implicate ierarhic

- Consiliul Suprem de Apărare a Țării;
- Guvernul României;
- Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului:
 - Direcția Industria Națională de Apărare;
 - Agenția Română de Cooperare Tehnologică și Industrială pentru Securitate și Apărare
 - C.N.ROMARM S.A.
 - Operatori din industria de apărare

Implicate pe orizontală

- Ministerul Apărării Naționale;
- Ministerul Afacerilor Interne;
- Serviciul Român de Informații;
- Serviciul de Informații Externe;
- Serviciul de Protecție și Pază;
- Serviciul de Telecomunicații Speciale;
- Ministerul Justiției:
 - Administrația Națională a Penitenciarelor;
- Ministerul Afacerilor Externe;
- Ministerul Educației;
- Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării;
- Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor;
- Ministerul Muncii și Solidarității Sociale;
- Administrația Națională a Rezervelor de Stat și Probleme Speciale;

Autorități publice locale:

- Consilii Județene, unde sunt operatori economici din industria națională de apărare;
- Primării, unde sunt operatori economici din industria națională de apărare.

Sistemul de guvernanță publică multinivel este cel care poate asigura o cooperare interinstituțională care să asigure coerență și pragmatism în îndeplinirea obiectivelor generale și specifice, a direcțiilor de acțiune și a măsurilor stabilite prin Strategie.

11. Implicații bugetare și surse de finanțare

Întregul demers întreprins pentru elaborarea Strategiei naționale pentru industria de apărare a fost fundamentat pe nevoile FSNA pentru asigurarea securității naționale a României și a angajamentelor politice asumate privind alocarea a 2,5% din PIB, în următorii 6 ani, cheltuielilor pentru apărare, iar din sumele rezultate a peste 20% pentru înzestrarea armatei și 2% pentru cercetare-dezvoltare-inovare în domeniul militar.

Pentru realizarea obiectivelor și implementarea Strategiei vor fi folosite, în funcție de specificul tipului de operator economic, de stat sau privat, următoarele fonduri:

- fonduri de la bugetul de stat pentru majorare de capital;
- fonduri alocate de la bugetul de stat și bugetele locale destinate programelor de investiții pentru dezvoltare;
- fonduri din surse proprii;
- fonduri de sprijin sau din scheme de ajutor de stat;
- fonduri europene nerambursabile;
- Fondul european de apărare - buget de aproape 8 mild. Euro pentru perioada 2021-2027: 2,7 miliarde EUR pentru finanțarea activității colaborative de cercetare în domeniul apărării și 5,3 miliarde EUR pentru finanțarea proiectelor colaborative de dezvoltare a capacităților în completarea contribuțiilor naționale;
- Programul european de investiții în domeniul apărării, în valoare de 500 mil. Euro, pe termen scurt care să asigure achiziții într-un mod colaborativ, în special pentru refacerea stocurilor, care sunt dezvoltate în mod colaborativ în cadrul UE;
- Programul european de inovare în domeniul apărării în valoare de 2 mild. Euro pentru a face din Europa un centru de inovare în domeniul apărării;
- credite externe pentru investiții din partea instituțiilor financiare internaționale, în funcție de politica acestora (Banca Europeană de Investiții - BEI, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare - BERD, Banca Mondială etc.), precum și din alte surse (fonduri suverane, fonduri private cu profil investițional etc.) pentru susținerea unor proiecte naționale congruente cu obiectivele Strategiei; bănci comerciale.
- alte produse financiare, inclusiv prin utilizarea mai activă a pieței de capital, în speță prin lansarea de oferte publice inițiale (IPO);

- încurajarea în continuare a investițiilor străine directe, dezvoltarea instrumentelor de plasament pe termen lung, promovarea parteneriatului public-privat etc.;
- analiza oportunității constituirii „Fondului pentru industria națională de apărare” din sume obținute prin atragerea unor capitaluri private (contribuții ale unor operatori privați, fonduri de investiții, societăți de investiții financiare și altele).

Este necesar un nou ”Acord politic național privind creșterea finanțării pentru Apărare” care să țină cont de noile realități geopolitice și care să dea o perspectivă și predictibilitate clară pentru perioada 2024-2030 și care să consfințească :

- 2,5% din PIB alocări bugetare pentru MAPN.;
- peste 20% din suma rezultată pentru înzestrarea armatei;
- 2% pentru cercetare-dezvoltare-inovare în domeniul militar;
- peste 20% din suma pentru înzestrare alocată pentru achiziții de la operatorii economici români;
- alocarea a cel puțin 750.000 mii lei pentru investiții la operatorii economici din industria națională de apărare;

12. Implicațiile asupra cadrului juridic

În elaborarea Strategiei au fost luate în considerare prevederile majorității actelor normative române și europene, cu incidență în domeniul industriei naționale de apărare dar a fost realizată și o analiză a conținutului documentelor legislative pentru a stabili în ce măsură unele prevederi nu mai sunt de actualitate sau care necesită modificări.

Astfel, se au în vedere:

Modificarea cadrului legislativ astfel încât operatorii economici din domeniul producție sau comercializare de armament, muniții, explozibili, precum și alte domenii în care operatorii economici din industria de apărare își desfășoară activitatea să fie incluși în procesul privind accesare diferitelor fonduri prin scheme de ajutor de stat, garantare și contra-garantare, fonduri pentru IMM-uri, fonduri europene ș.a.

Modificarea legislației în sensul realizării operative a liniilor de fabricație pentru produse militare astfel încât implementarea proiectelor, inclusiv cele cu finanțare externă, să decurgă conform calendarelor stabilite.

După aprobarea Strategiei Naționale pentru Industria de Apărare, în procesul de elaborare a Planului de Implementare vor fi realizate propuneri concrete.

Anexele fac parte integrantă din prezenta strategie.

Repere privind Planul de Acțiune pentru implementarea Strategiei Naționale pentru Industria de Apărare (2024-2030)

1. Finanțarea Planului Național de Acțiune

Acțiunile prevăzute în Planul Național de Acțiune pentru implementarea Strategiei Naționale pentru Industria de Apărare 2030 se vor susține prin:

- alocări bugetare anuale ale MEAT,
- proiecte care se vor derula în Cadrul Financiar Multianual 2021-2027,
- proiecte cu finanțare directă de la Comisia Europeană,
- Programul pentru industria europeană de apărare (EDIP) pentru perioada 2025-2027
- proiecte finanțate prin alte mecanisme (Planul de dezvoltare a capacităților (CDP), cooperarea structurată permanentă (PESCO), procesul anual coordonat de revizuire privind apărarea (CARD), propunerilor EDIS etc.).

2. Implementarea Planului Național de Acțiune

O parte dintre activitățile specifice Planului Național de Acțiune pentru implementarea Strategiei Naționale pentru Industria de Apărare vor fi asumate și coordonate de către MEAT. Alte activități specifice vor putea fi implementate prin implicarea partenerilor instituționali și competiții de proiecte și/sau alte mecanisme specifice, care mobilizează la acțiune toate părțile implicate în dezvoltarea industriei naționale de apărare.

Potrivit cadrului legislativ privind informațiile clasificate, o serie de date utilizate în procesul de elaborare al Strategiei transmise de autoritățile publice centrale au fost centralizate la nivelul MEAT și nu pot fi aduse în atenția publicului.

Din acest considerent, pentru direcțiile de acțiune stabilite prin Strategie, MEAT va elabora planuri de activități specifice, cu caracter clasificat, potrivit legislației în vigoare.

După aprobarea Strategiei, MEAT, împreună cu instituțiile partenere (MApN, MAI, SRI, STS, SPP, SIE, ANRSPS, Ministerul Educației, Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării etc.) vor elabora un Plan național de acțiune, în termen de 90 de zile, document clasificat potrivit legislației în vigoare, în care vor fi enumerate activitățile specifice domeniului.

3. Monitorizarea și evaluarea implementării Planului Național de Acțiune

MEAT are rolul și responsabilitatea de a monitoriza și evalua anual stadiul implementării Planului Național de Acțiune pentru implementarea Strategiei Naționale pentru Industria de Apărare. MEAT își va dezvolta un mecanism propriu de monitorizare a implementării Planului Național de Acțiune, care va fi parte distinctă în platforma de

monitorizare a Strategiei Naționale pentru Industria de Apărare. Evaluarea Planului Național de Acțiune se face cu implicarea instituțiilor partenere enumerate mai sus. Raportul de evaluare anuală al Planului Național de Acțiune este parte integrantă a Raportului de Informare care va fi transmis anual către CSAT. Evaluarea intermediară a implementării Planului Național de Acțiune se face la 3 ani, cu expertiză externă.

4. Procesul de monitorizare a Planului Național de Acțiune

Procesul de monitorizare a Planului Național de Acțiune prevede raportări anuale de monitorizare, pe baza indicatorilor specifici. Acest proces, cu caracter de regularitate, are ca rezultat Raportul Anual de Monitorizare a Implementării Planului Național de Acțiune al Strategiei Naționale pentru Industria de Apărare. Acest Raport va constitui principalul instrument de monitorizare, pe baza căruia se va evalua progresul înregistrat în implementarea Planului Național de Acțiune. Raportul va fi elaborat de către MEAT în primul semestru al anului următor celui pentru care se realizează raportarea și va fi cuprinde informații publice care vor fi publicate pe pagina web a MEAT.

Raportul va fi prezentat până cel mai târziu la data de 30 iunie a anului următor celui pentru care se realizează raportarea. Aceasta va presupune furnizarea de către operatorii economici de stat și privați până cel mai târziu la data de 30 mai a anului următor celui pentru care se realizează raportarea, a tuturor informațiilor privind activitățile derulate în cadrul programelor/proiectelor în care sunt angrenați.

În cadrul procesului de monitorizare vor putea fi incluse, după caz, și acțiuni/rezultate ce survin din necesitățile de monitorizare, raportare și, eventual, evaluare, specifice perioadei de raportare și care vor avea ca bază concluziile și recomandările din perioada precedentă de raportare.

Repere privind responsabilii, instituțiile partenere, sursele de finanțare pentru implementarea Strategiei Naționale pentru Industria de Apărare (2024-2030) și a Planul Național de Acțiune

Obiectiv general	Responsabili	Instituții partenere	Surse de finanțare
OG 1	MEAT	Ministere, structuri din cadrul FSNA, parteneri sociali, parteneri internaționali	Alocări bugetare, surse externe, alte surse
OG 2	MEAT	Ministere, structuri din cadrul FSNA, parteneri sociali, parteneri internaționali	Alocări bugetare, surse externe, alte surse
OG 3	MEAT	Ministere, structuri din cadrul FSNA, parteneri sociali, parteneri internaționali	Alocări bugetare, surse externe, alte surse
OG 4	MEAT	Ministere, structuri din cadrul FSNA, parteneri sociali, institute de cercetare, universități, parteneri internaționali	Alocări bugetare, surse externe, alte surse
OG 5	MEAT	Ministere, structuri din cadrul FSNA, parteneri sociali, institute de cercetare, universități, parteneri internaționali	Alocări bugetare, surse externe, alte surse
OG 6	MEAT	Ministere, structuri din cadrul FSNA, parteneri sociali, parteneri internaționali	Alocări bugetare, surse externe, alte surse
OG 7	MEAT	Ministere, structuri din cadrul FSNA, parteneri sociali, institute de cercetare, universități, parteneri internaționali	Alocări bugetare, surse externe, alte surse
OG 8	MEAT	Ministere, structuri din cadrul FSNA, parteneri sociali, IMM-uri, parteneri internaționali	Alocări bugetare, surse externe, alte surse
OG 9	MEAT	Ministere, structuri din cadrul FSNA, parteneri sociali, institute de cercetare, universități, parteneri internaționali	Alocări bugetare, surse externe, alte surse
OG 10	MEAT	Ministere, structuri din cadrul FSNA, parteneri sociali, institute de cercetare, universități, parteneri internaționali	Alocări bugetare, surse externe, alte surse

Cadrul legal existent

La nivel național:

- Hotărârea nr. 438/2024 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 124/2023 privind derularea operațiunilor de cooperare tehnologică și industrială în domeniile apărării și securității, înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Române de Cooperare Tehnologică și Industrială pentru Securitate și Apărare și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare
- Ordonanța de urgență nr. 124/2023 privind derularea operațiunilor de cooperare tehnologică și industrială în domeniile apărării și securității, înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Române de Cooperare Tehnologică și Industrială pentru Securitate și Apărare și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare
- Hotărârea nr. 864/2023 privind organizarea și funcționarea Ministerului Economiei, Antreprenoriatului și Turismului
- Programul de guvernare 2023-2024 - Viziune pentru națiune
- Hotărârea nr. 22/2020 privind aprobarea Strategiei Naționale de Apărare a Țării pentru perioada 2020-2024;
- Hotărârea nr. 1321/2021 privind aprobarea Strategiei de securitate cibernetică a României, pentru perioada 2022-2027, precum și a Planului de acțiune pentru implementarea Strategiei de securitate cibernetică a României, pentru perioada 2022-2027;
- Hotărârea nr. 933/2022 privind aprobarea Strategiei naționale de cercetare, inovare și specializare inteligentă 2022-2027;
- Hotărârea nr. 395/2014 privind aprobarea Strategiei naționale de export a României pentru perioada 2014-2020;
- Hotărârea nr. 754/2022 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 877/2018 privind adoptarea Strategiei naționale pentru dezvoltarea durabilă a României 2030;
- Legea nr. 415/2002 privind organizarea și funcționarea Consiliului Suprem de Apărare a Țării, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 346/2006 privind organizarea și funcționarea Ministerului Apărării Naționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

- Ordonanța nr.122/1998 privind acumularea, scoaterea și împrăștierea produselor din rezervele proprii ale forțelor destinate apărării naționale, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 232/2016 privind industria națională de apărare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 477/2003 privind pregătirea economiei naționale și a teritoriului pentru apărare, republicată.
- Legea nr. 83/2012 pentru ratificarea Tratatului privind stabilitatea, coordonarea și guvernarea în cadrul uniunii economice și monetare (Bruxelles 02 martie 2012);
- Hotărârea Guvernului nr. 370/2004 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 477/2003 privind pregătirea economiei naționale și a teritoriului pentru apărare, cu modificările și completările ulterioare aprobate prin Hotărârile Guvernului nr.530/2023 și nr. 895/2024
- Hotărârea nr. 832/2021 pentru aprobarea Strategiei militare a României;
- Hotărârea nr. 28/2021 pentru aprobarea Cartei albe a apărării;
- Hotărârea nr. 718/2011 pentru aprobarea Strategiei naționale privind protecția infrastructurilor critice.

La nivel UE:

- Strategia Industrială Europeană de Apărare (EDIS) - 2024
- Programul european pentru industria de apărare (EDIP) - 2024
- Busola strategică a UE - 2022;
- Versiunea consolidată a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene;
- Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene;
- Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor, iulie 2013;
- Strategia europeană de apărare - O Europă sigură într-o lume mai bună, decembrie 2003;
- Strategia de apărare internă a Uniunii Europene - Către un model european de apărare, martie 2010;
- Strategia de apărare internă a UE în acțiune: 5 pași către o Europă mai sigură - COM(2010) 673 final;
- Politica industrială în domeniul securității - Plan de acțiune pentru o industrie a securității inovatoare și competitivă - COM (2012) 417 final;
- Strategia de Apărare Cibernetică a UE (Comunicare Comună către Parlamentul European, Consiliul Europei, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor);
- Agenda europeană privind cercetarea și inovarea în materie de apărare;
- Orizont 2020 - Programul-cadru pentru cercetare și inovare - COM(2011) 808 final;

- European Defence Technological and Industrial Base Strategy, aprobată de Comitetul Director EDA în formatul miniștrilor apărării la 14.05.2007;
- Towards a more competitive and efficient defence and security sector, iunie 2013;
- Final Report by High Representative / Head of the EDA on the Common Security and Defence Policy, octombrie 2013;
- Strategia EUROPA 2020, martie 2010;
- Directiva UE nr. 40 din 12 august 2013 privind atacurile împotriva sistemelor informatice și de înlocuire a Deciziei - cadru 222 din 2005;
- The Digital Agenda for Europe - Driving European growth digitally - COM(2012) 784 final;
- Cybersecurity strategy of the European Union: An Open, Safe and Secure Cyberspace - JOIN(2013) 1 final;
- An Initial Long-Term Vision for European Defence Capability and Capacity Needs, EDA, October 2006;
- Joint Action 2004/551/CFSP of 12 July 2004 (hereinafter referred to as the JA) on the establishment of the European Defence Agency EDA Capability Development Plan (CDP).

La nivel NATO:

- NATO Strategic Concept 2022;
- NATO 2020: Assured Security, Dynamic Engagement;
- C-M(2011)0022, Political Guidance, 14.03.2011;
- PO(2009)0042, Outline Model for a NATO Defence-planning Process, 01.04.2009;
- SHAPE/CPPCCAMFCR/JM/281143 (5000 TSC FRX 0030/TT-7673/Ser:NU0053), BI-SC Agreed Capability Codes and Capability Statements, 14.10.2011;
- NATO Architecture Framework version 3.1 - NAFv3.1;
- NATO Interoperability Standards and Profiles AdaP-34(G) - NISP 2013;
- MC 593/1 Minimum Level of Command and Control (C2) Services Capabilities in Support of Combined Joint NATO Operations in a Land Based Environment.

Listă de acronime, abrevieri

AEA - Agenției Europene de Apărare
 AMEPIP - Agenția pentru Monitorizarea și Evaluarea Performanțelor Întreprinderilor Publice
 ANCEX - Departamentul pentru Controlul Exporturilor
 ANRSPS - Administrația Națională a Rezervelor de Stat și Probleme Speciale
 ARCTIS - Agenția Română de Cooperare Tehnologică și Industrială pentru Securitate și Apărare
 ASAP - Regulamentul privind sprijinirea producției de muniții
 BEI - Banca Europeană de Investiții
 BERD - Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare
 CARD - Procesul anual coordonat de revizuire privind apărarea
 CSAT - Consiliul Suprem de Apărare a Țării
 DGArm - Direcției Generale pentru Armamente
 DINA - Direcția Industria Națională de Apărare
 EDA - Agenția Europeană de Apărare
 EDIP - Programul european pentru industria de apărare
 EDIRPA - REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI de instituire a unui instrument pentru consolidarea industriei europene de apărare prin achiziții publice în comun
 EDIS - Strategia Industrială Europeană de Apărare
 EDF - Fondul European de Apărare
 EMAS - Sistemul Comunitar de Management Ecologic și Audit
 ESA - Agenția Spațială Europeană
 FSNA - Forțele Sistemului Național de Apărare
 MAE - Ministerul Afacerilor Externe
 MAI - Ministerul Afacerilor Interne
 MApN - Ministerul Apărării Naționale
 MCID - Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării
 ME - Ministerul Educației
 MEAT - Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului
 MF - Ministerul Finanțelor
 NATO - Organizația Tratatului Atlanticului de Nord
 PAPENA - Planul anual de pregătire a economiei naționale pentru apărare
 PMENA - Planul de mobilizare a economiei naționale pentru apărare.
 PESCO - Cooperarea structurată permanentă
 SMap - Statului Major al Apărării
 SRI - Serviciul Român de Informații
 STS - Serviciul de Telecomunicații Speciale
 TFUE - Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene
 UAV - Aeronava fără pilot
 UAS - Sistem de aeronavă fără pilot
 UE - Uniunea Europeană